Հ, 725 — 1887 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 23 ՇՈՒՐԱՄ — 1305 ՄԼՖԻՐ 18 — ԻՒՐՔԻՆՇԱԻ ՄԷՆԻ

40 ԲԱՌ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԱՐԱՐ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՈՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՍԱՖԻՅԼ ՎԷ ԻԼՄԻՐ՝

ԵՆԷՎՄԻ ԿԱՂՋԷՄԱ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ

	12 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ
ՍՊԱՄՊՈԼ	200 ղրշ.	105 ղրշ.	55 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵՐԸ

Լինելի, Շնեի վէ Ճինեկ ամսեան 6 Ֆիւնֆիւ սահիֆէ 11ի 10ք. հա. » 3

Մէկատար նամիայա տարի պէնալէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտարէ օլունմայաճագ տրը։

Իարէխանէսի, Սպամպօլոս Գապը Ալի ճատտէսինդէ նումէրօ 20 Ձիվելէկեան մաթպասասընտա տրը։ Գեանֆիֆէի մէվատա հաղ գրնտա կաղէթ ... վէ մեսուլը ՑԻԳԻՐԱՆ ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆԱ մուրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան մուխալիֆ ֆըրգանըն խաֆի գօմիթէսի՝ Սօֆիատա մուդիմ տիւվէլը մուազամա դանսօլսյարընա պիրէր վարագա կէօնտէրիպ, ինթիխապլարըն մուվաֆրգը նիզամ օլ. բագ իճրա իտիլմէտիկինի պէյանա բրօթէսթօ էյլէմիշ տիր։

* * *

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ Պուլկար Էկզարքը թարաֆընտան Ֆիլիպէ մէթրօպօլիտինէ թային օլունան Մէթոտիոսը բրէնստէն պիրա խաթիզան նապ օլընտրըղընը պէյանա մէմուրիյէթինի թաստիգ իթմէտիկինէն, Էկզարք էֆէնտի տախի՝ Շարդի Բուսպէյինի պիր վիրայէթը Շահանէ օլտրը ճիհէթլէ Ֆիլիպէ մէթրօպօլիտինին թաստիգ մէմուրիյէթի հիւքիւմէթը Սէնիյէ ատա պուլընտրըղընը տէրմէյան էյլէմիշ տիր։

* * *

Պուլկարիսթանտա միթէմէքքին Սրբոյ թէպասը՝ բէյոս վիւքէյա Մ. Սթամպուլօֆքն էմրի իւզէրինէ Պուլկարիսթանտան իիրաճ օլունմըշտր տրը։

* * *

Պուլկարիսթան հարպիյէ նազրրը ասպրգ միրալայ Նէգ օլայէֆ՝ Ֆիլիպէ յէ վիւրուտինտէ գօմանտան նապ օլունտրըղը ֆըրգանընն զապիթէրինի ճէմ իլէ, բրէնսին մայէթինտէ եավերը հարպլըգ. մէմուրիյէթինտէն ազ օլունմասընտան տօլայը բրէնս Ֆէրտինանտ ալէյհինտէ չիտտէթլէ իտարէի լիսան էյլէմիշ տիր։

* * *

Պուլկարիսթանընն Սէլէոտա նամ բէսմի կազէթասը՝ Ֆրանսանընն Մէրան գասապասընտան «պիր Բուսրալը բրէնս» իմզասը իլէ բէյոս վիւքէյա Մ. Սթամպուլօֆա չէքիլմիշ օլան պիր թէլէկրաֆը նէշը իթմիշ տիր։

Իշպու թէլէկրաֆտա, Մ. Սթամպուլօֆքն Սլավար ալէյհինտէ խըյանէթինտէն տօլայը իտամ ճէզասը իլէ մահքիւմ օլաճաղը իլմիթաբ օլունմըշ տրը։

* * *

Սօֆիատան իշաբ օլընտրըղընա կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Բուսճուգտա պուլընան 9ընճը ֆլդա գօմանտանլըղընա մէթթէպի հարպլիյէ վիւտրի Մ. Բէթրօֆը նապ իմմիշ իսէ տէ, բէյոս վիւքէյա Մ. Սթամպուլօֆա միւռախսէյէ իտէրէք, Մ. Բէթրօֆա եէնէ էսկի մէմուրիյէթինտէ գայմասընը էմր իթմիշ տիր։

Քէզալիք բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Պուլկարիսթանքն մայիսէճ միւզայգասընա մէպնի հէյէթը վիւքէյա իլէ պէօյուք մէմուրին մաաշլարընն խայլրճա թէնգիլի իշլուն պիր գանուն խայլրճա հասը թանգիմ իթմէսինի Մ. ըսթամպուլօֆա էմր իթմիշ իսէ տէ, մումայէյհ՝ մաաշլարընն պու տէրէճէ թէնգիլինտէ քիմսէյնին հիւքիւմեթէ խըտմէթ իթմէմ յէճէկլինի պէյանա, բրէնսին էմրինի իճրա իթմէմիշ իմիշ։

ՄԸՍԸՐ

Սիւվէյիշ գանալընա տաիր Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ թանզիմ օլունան մուգավէլէնամէնին սուրէթի՝ տիւն Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպէլլօ թարաֆընտան Խարիճիյէ նազրրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ թադտիմ օլունընը, վէ մէգքիւբ մուգավէլէնամէնի հագգընտա Ինկիլթէրրա իլէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթտա Ֆրանսա գապիտէթօսընն ագտէմը ամալի՝ սալթանաթը Սէնիյէնին հուգուգը միւքտարիսիյէ մէնաֆիի ալիյէսինին մուհաֆազասընա մաամուֆ պուլունտրընը իֆատէյէ սէֆիրը միշարթլէյէնին մէմուր օլտուղը իշիտիրմիշ տիր։

* * *

Տէրսաատէթտէն Սրնոդրա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պապը Ալի՝ Սիւվէյիշ գանալը մուգավէլէնամէսի հագգընտա Լօնտրա վէ Բարիզ գապիտէթօլարընտան իյզահաթ թալէպ էյլէմիշ տիր։

* * *

Մ. Ֆէրէտ Վէրտէ-Ռէ կազէթասը՝ Սիւվէյիշ գանալը մուգավէլէնամէսինտէն պահալա չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Սիւվէյիշ գանալընա տաիր Ինկիլթէրրա տէվլէթինճէ գապուլ օլունան ուսուլին՝ ճիպրալթար պօղազը հագգընտա տախի իմրասը արգու օլունը։ Պու հալտէ Պահրը Սէֆիտ՝ հագիգաթէն սէրպէսթ պիր թարիգ օլուր։ Ուսմամ տէվլէթլէր պու խուսուստա խրար իթթիֆաքլէրի թադտիրատ, Ինկիլթէրանընն ըուի ըիրա կէօսթէրմէյէ մէճպուր օլաճաղընը զանն իտէրիզ։»

* * *

Մըսրընն էլ Դ-հէրէր Ֆ-ալ Հ-ըրէ կազէթասընտա օգունտրըղընա կէօրէ, գաթր Հազրէթը Շէհրիարինին պիր եավերը հարպը ախիրէն Իսքենտերիյէյէ միւվասէլէթ իտուպ, տողրուճա Գահիրէյէ ագիմէթ իթմիշ, վէ Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի նէգտինտէ պիր մէմուրիյէթը մախսուսէյի հարզ օլընը մէրվի պուլընմիշ տրը։

Իսքիւպ վէ Վրանիա իլիթասագ խաթթընն մուվագգաթէն իշլէթտիրիլմէսի հագգընտա Խնչաաթ գումրանեասը վէքիլլէրի իլէ Նաֆիա նէզարէթի պէյնինտէքի միւզաքէրաթ խիմամ պուլմըշ օլմաղլա, նէզարէթը միշարէլէյհա՝ էվվէլքի կիւն օլ պապտէքի մուգավէլէնամէ վէ շարթնամէյի Պապը Ալիյէ իրսալ իթմիշ, վէ էվրաղը մէգքիւբէ մէճիրսը խասսը վիւքէյա արզ օլունմըշ տրը։

Բարիզտէքի էլչիսէի շարգիյէ մէքթէպի նիւմունէսի իւզրէ թէէսիս օլունան Պէրլին էլչիսէի շարգիյէ մէքթէպինին բէսմը քիչատը կէչէն բէնճէյնիկ կիւնի իճրա օլունուպ, գօնթ հէրպէրթ տը Պլումարդ իլէ պիր չօգ միսսէթչար վէ ժէնէրալլարըն վէ Տար իւլ Ֆիւնուն հօճաներընտան պիր չօղընն հաղրը պուլընտրգալարը բասխէի մէգքիւբէյէ մէզահիպ նազրրը Մ. տը Կօսլեր իճրաի բիյասէթ իթմիշ, վէ իրրատ իթտիկի պիր նութգտա մէքթէպը մէգքիւբին մագսէտինի իլգահ էյլէմիշ տիր։ Մէքթէպլին միւտրի Մ. Սախաւ տախի նազրրը միշարէլէյհէ ճէվապէն պիր մէգալէ իրատ իտէրէք, թէէրիս օլունճագ պիճիւմէ լիսանլար հագգընտա պազը մալիւմաթ վերմիշ, վէ պու մէքթէպի վասէթասը յլա Ալէման ֆիբրինին տիւնեայա նէշր ու թասամմ իտիլէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։ Պատէհու խարիճիյէ նազրրը գօնթ հէրպէրթտը Պիզմարգ քէլամէ ազազ իտուպ, Ալէմանիա իմբէրատօրլուքը նամէնա մուալիմին վէ չակիրտանը թէպրիք իթմիշ, վէ պու եէնի մէքթէպին Ալէմանիանընը իւլում ու ֆիւնունճա չան ու չերէֆինէ մէտար օլան մէքեաթիպ մկյանընտա սէրիան պիր մէվգիի ալի իհրազ իթմէսինի թէմէննի էյլէմիշ տիր։

Իթալիա կազէթալարընին պէյանընա կէօրէ, Բարա հազրէթլէրինին Յորեւլեանը միւնասէպէթիլէ Ֆրանսանընն Սուէէրէ Պուլէօյրա-ֆէյ նամ ճէմիյէթը էտէպիյէսի թարաֆընտան միւշարէլէյհ հազրէթլէրինէ իրսալ օլունան հէտիյէ՝ եէտինճի Պիոս Բարանընն Պիրինճի Նաբօլէոնը թագտիս իթմէսի միւնասէպէթիյլէ Ֆրանսանընն հիւքիւմէթ մանթպասընտա 150 լիսան իւզրէ թապ օլունան «Հայը մեր» (Բանթէր նօսթէր) բիթապը իսիր։

Քիթապը մէգքիւբ՝ Գարլովինժիէն ուսուլինտէ զայէթ միզեյյէն պիր սուրէթտէ ճիլալէնսիզ օլուպ, իւզրինտէ Օն Իւշինճի Լէոն Բարա հազրէթլէրինին արմասը մինէ իլէ իշլէնմիշ պուլընմագտա տրը։

ՊԻՐ ՖԱՃԻԱ

Իզմիր կազէթալարընտա օգունտրըլընա կէօրէ, Քիթինօս նամ մահալտէ աշիտէ պէյան օլունան ֆաճիա վուգուա կէմիշ տիր։

Շէօյլէքի, մահալը մէգքիւրտէ էմմանուէլ Կումմա նամինտա պիր տէլիգանը՝ 4 սէնէտէն պէրու Գալէօրի Վլասթարի նամինտա պիր գատրն իլէ միւնասէպաթը մահրէմանէտէ պուլընտրը հալտէ, ախիրէն էվէնմէք իւզրէ մէրգումէյի Թէրբ իթմիշ օլմաղլա, մէզպուրէ գատրն՝ մէրգումին ագտը իրտիսամ իթմէսինտէն բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլարագ, քէնտինտէն կէչմիշ պիր հալտէ մահալլի պայմագամընն հուզուրընա չբզրպ, եազընտա պիր էվլատ տիւնեայա կէթիրէճէյինի պէյան իթտիքտէն սոնրա չէօյլէ տէմիշ տիր։ «Պէնիմ նէ գարրնտաշրմ վէ նէ տէ պէնի հրմայէ իտէճէք քիմսէմ վար տրը։ Լաքին էրլերիմ վար տրը, պէն տէ օնու (տէլիգանը լը) քէնտի հալինէ պրրագմայաճաղըմ։»

Մէգպուրէ ֆիլմագը պու թէհտիտինի ֆիլիէն իճրա իտուպ, չու սուրէթլէ ախզը ինթիգամ էյլէմիշ տիր։ Մէրգումէ՝ կէչէն ճումմա էրթէսի սապահընը մէրգումէ Եմմանուէլ Կումմանընն կէչէճէյի եօլրն իւզրինտէ պէքլէյիպ, իւզրինտէ ըէվօլվիր իլէ ատէշ իթմիշ օլմաղլա, մէրգումէ եէնի կիւվէյի գարնընա իտապէթի իտէն գուրշունն թէէսիրի իլէ տիւչիւպ վէֆատ իթմիշ տիր։

Գալէօրի՝ ըէվօլվէրի էլինտէ թումուշ օլտուղը հարտէ, հիւքիւմէթ տարիբէսինէ կլտիպ, գայմագամա «Նասը ի տէտիմ իսէ էօյլէ տէ եարտըմ շիմտի ճէզամը վէրին» տէմիշ տիր։

ՊԷՐԵԱՐԼԱՐԱ ՎԷՐԿԻ

Վիէննատա եէյէճէքլէրի օլմայան մէքթէպ չօճուգլարը իչիւն իտանէ ճէմինէ թէչէպպիւս օլընմըշ օլմասը միւնասէպէթիլէ, Վիէննա չէհրի իւչիւնճի տարիբի ինթիխապլիյէսի միւնթէխիպլէրինտէն պիր խայլրը՝ էսմանը հասրլէսի չօգ էվիտալարը օլան ֆաղիր ֆամիլեալարա թէվզի օլընմագ իւզրէ պէքեարլարտան պիր վէրկի ախզ օլընմասընը միսթէտի պէչէտիյէ մէճլիսինէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմէյէ գալար վէրմիշլէր տիր։

ՃԵՐԷՆԷ Շ-ՐԷՆԷ

Պէքեարլարը էքսէրէսի՝ ահվալը մանիյէլէրինին միւսահա օլմամասը հասէպիյէ թէէհհիւլ իթմէմէքտէ օլարգալարը տերբեաթ պուլընմագտա իլէն, պու գապիլ պէքեարլարտան պիր տէ վերկի պէնմասը բէք տէ հագգանիյէթէ մուվաֆրգ կէչէմէյէճէյինտէն, պալատէքի ֆրգրատա զիբր օլունան գարարրն բէք միւնասէպէթսիզ օլտրընը հէր ազը սէլիմ սահիպի՝ թաստիգ իտէր զանն իտէրիզ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խարիճիյէ նազրրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ հօլանտա գրալը թարաֆընտան Լիճն Նէէրլանտէ նիչանընն 1ինճի բիւթպէսի իթա գրընտրընը կէչէն կիւն եազմիշ իտիր։

Մէռդուրը պէյանընա կէօրէ, բաշի միւշարէլէյհ՝ աթիտէ պէյան օլունան սէպէպտէն նաչի հէնուզ նիշանը մէգքիւրը ախզ իթմէմիշ տիր։

Լիճն Նէէրլանտէ նիչանընն նիզամնամէսի մուճիպլինճէ, նիչանը մէգքիւրընը գըյմէթ ու հայսիյէթի՝ անը ախզ իտէն զաթա օլունան իլթիֆաթտան իպարէթ օլտրընը անլաթմագ իչիւն նիչանը մէգքիւր մուգավա օլարագ իթա օլընը։

Հալ պու քի սալթանաթը Սէնիյէ թարաֆընտան իթա պուլրրան պիճիճմէ նիշանլարընն գըյմէթը մատտիյէի ազիմսի պուլընտրընտան, Տէրսաատէթ հօլանտա սէֆիրի Մ. Թէթթ՝ նիշանը մէգքիւրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ իթա իթմէք խուսուսընտա նազիք պիր մէվգիտէ պուլունմըշ, վէ պու մէվգիտէն խէյաս իչիւն Օսմանը Խարիճիյէ նազրրը հագգընտա պիր իսթիհնայէթ օլմագ իւզրէ մէգքիւր նիշանընն ալթունտան վէ միւճէվէհրաթ իլէ միւզէյյէն օլմասընը տէվլէթը մէթպուտէսինտէն իսթիտա իթմիշ վէ պու իսթիտասը գապուլ օլընմըշ օլմաղլա, շիմտի հօլանտա սէրայը գրալիսի գուլմասընը՝ մէգքիւր նիշանը իսալ իթմէքտէ իսիշլէր։

Սաիտ բաշա հազրէթլէրինէ իթա օլունաճագ նիշան՝ մինէլի կիւմիւշ պիր խաչ օլուպ, խաչըն գօլլարը արասընտա ալթունտան 4 ատէտ W. հարֆլարը պուլընաճագ տրը։ Մէզքիւր խաչն օրթասընտա պիր մավի արմա իլէ պիր արսլան ըէսմի վէ ալթունն հարֆլար իլէ լաթինճէ «ՎէրՌ-ՆէվէլէՌ» իպարէսի մուհարրէր պուլունաճագ տրը։ Իւզէրինտէ ալթունտան մամուլ հօլանտա թաճը պուլունաճագ օլան պու նիշան՝ թուրունճի զէհլի մավի պիր գօրտէյա իլէ թաալիգ օլընը։

— Վիէննատա Օսմանը սէֆիրի Սաատուլլահ բաշա հազրէթլէրինին մախսուսի օլուպ թահրիրաթը խարիճիյէ խիւլաֆասընտան պուլընան Ասաֆ պէյ թարաֆը հազրէթը Բատտահիէն 1000 ղրուշ մաաշ թախսիս պուլրրըմշ տրը։

—Գահիրէտէկեան գօմիսիոնը ալիսի թարաֆընտան նէշը օլունան պիր ճէվվէլէ կէօրէ. Մրբրը բրէնս հալիմ բաշա հազրէթլէրի՝ 150 լիրալըգ իանէ պիլէթի միւպայաա էլդէտիկի կիպի, Գօնեա վիլայէթի ժանտարմա գապրթանը իլէ պագը էհալիի համիյէթմէնտան տախի 1720 ղրուշ իանէ վերմիշլեր տիր։

—Դրզ Սէնայի մէքթէպի քեաթիպի Մէխուտ էֆէնտի՝ մէքթէպ մուալիմիլերինին 3000 ղրուշըգ մաաշ սուրէթինի պիր մահալէ բէհն գօյարագ, էմիրէթի սուի իսթիմալ իթտիկինէն մուամէլէի նիզամիյէսինին իյիասը ղրմընտա մուամիլէյհ հագգընտա Մէարիֆ նէզարէթի թարաֆընտան իդամէի տաավ օլունմուշ տրը։

—Պէյօղլունտա Ֆէրիքէօյունտէ, Կէլիպօլուտա, Վարնատա վէ Սէվասթօբօլտա պուլունան Ֆրանսըզ գապրիսթանլարընն թամիրաթ ու թէզեկնաթը իչիւն Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թախսիսաթ պաղանմըշ օլտուղը մալիւմ տիր։

Շէհրիմիզ Ֆրանսա սէֆարէթի ատաչէ միլիթերի միրալայ Գաֆարէլ՝ Սէվասթօբօլա կիտիպ մահալը մէգքիւրտէքի Ֆրանսըզ գապրիսթանընն թամիրաթ ու թէզեկնաթը հագգընտա պիր բարօրթօ թանզիմ իթմէք իչիւն Բարիզտէն էմր ախզ իթմիշ օլմաղլա, կէչէն կիւն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Մուամիլէյհ՝ պատէհու Վարնա վէ Կէլիպօլուա տախի կիտիպ օրալարտաքի Ֆրանսըզ գապրիսթանլարընը տախի նազարը թէէտգիգտէն կէչիրէճէք տիր։

—Զէնկէլ քէօյիւնտէ քեաին Գուլէլի ասքէր խասթախանէսինին լաղվը իլէ խասթալարընն Հայտար բաշա խասթախանէսինէ նագլի թահէթը գարարա ալընմըշ տրը։

—Գանտիլլի ճիվարընտա պիր պաղչէվան գուլիպէսինտէ իբի պաղչէվանը գաձել իտէնէրտէն իբիսի պու քերրէ տերտէսթ օլընըպ իւսկիւտար միւթէսարրֆլըղը թէգգիֆխանէսինէ թէպլիմ իտիլմիշ տիր։ Պունլար՝ Քէնկերրը սիւտճիւ Քեամիլ վէ Մուսթաֆա նամ քէսան իմիշլեր։

—Ալիրէն Սթամպօլտա Ֆաթիհ ճիվարընտա պէր վէճէը ատթի նէֆսէ պիր սուի գաստ վուգու պուլմըշտրը։

Եէօյէ քի, մահալը մէգքիւր սաքինէրինտէն պիր գատնճրղազ՝ կէչէն կիւն գայընվալիտսիյլէ պէյնէրինտէ վուգու պուլան միւնազասատան տօլայը «արթրգ պու ճանտան պըգտրմ», վարայրմ քէնտիմի գույոյա ատթալրմ» տէյէրէք պաղչէտէ պուլընան գուրյոյա գօվա վասէթասը իլէ եավաշ եավաշ էնմիշ, վէ ա. յաղը սույա տէյէր տէյմէգ ֆիբեատա պաչլամասը իլէ, խանէնին էօնիւնտէն կէչէն պիր բօլիս թարաֆընտան գուրթարըլմըշ տրը։

—Ազազ Գարուսընտա Դաշի ազանընն տէօքիւմսանէսինտէ միւսթախտէմ 8—9 եաչընտա պիր չրրագ՝ օճագտա պուլունան բօթանընն թաքասընը ըալամըշ օլտուղընտան, սու՝ բօթանընն իչինտէ պուղուլանընճա, թարա պուղունընն զօրընտան ատթը վէ բօթանընն իչինտէն բարչալար տախի ֆըրլանրպ, ամէլէտէն պիր գաչընն կէօզ վէ գուլաղընը սագաթլամըշ տրը։

—Մամուրէթ իւլ Ազիզ (Խարբուրթ) վալիսի հասան պէյ, հազրէթլէրի թարաֆընտան Ֆախիլիյէ նէզարէթինէ քէշիտէ օլընան պիր թէլէկրաֆտա, 5 մահտան պէրու օթարաքլարա եաղմուր եաղմասորը հալտէ չու կիւնլէրտէ նէֆսը Խարբուրթա վէ միւհագաթին էքսէր մահալլէրինէ ֆահտէլի եաղմուրլար եաղըպ ֆէյզ ու պէրէքէթի բուռնումա օլտրը պիլտիրիլմիշ տիր։

—Գրուբ ֆապրիգասընա սրբարրշ պույրրըմին օլան թօր վէ միհիմմաթը սարէրնին մուայէնէսի իլէ թէսլիմ ատմայա մէմուր պույրրըլան Պարուրթխանէի ամիրէ միւտիրի Սապիթ բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Ալէմանիատան չէհրիմիզէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Ենգօտյա վալիի ճէտիտի հաֆրզ Մէհմէտ բաշա հազրէթլէրի՝ մահալը մէմուրիյէթինէ սէրեան ազիմէթ իթմէսի իչիւն էմր ախզ իթմիշ օլմաղլա, բաշի միւշարէլէյհ՝ պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէյօր։

—Խիւտավէրտի Ավրաամ էֆէնտի իլէ Մ. Լօրանտօ պէյինտէ թէքէվիսն իտէն տավասան տօլայը պիրինճի մահքէմէի թիճարէթի հէյէթը մալիմէսի ալէյհինտէ իդամէ գըլընմըշ օլան իշթիրեա անէլ հիւքիւմէթ տավասը իւզրինտէ մահքէմէի խսթինաֆը թիճարէթտէն վերիլէն իլամ՝ մահքէմէի թէմիզտէն նագզ օլընմաղլա, կէլէճէք չարչէնպիհ կիւնիւ մահքէմէի խսթինաֆտա թէքբար ըուէթը տավայա պաշլանընճագ տրը։

ԻԶՄԻՏ

Իզմիտ մուխրիրիմիզտէն պու սապահ ալտրգրմըզ պիր մէքթուպ տրը։

Միւթէսարրֆրմիզ Սրբրի բաշա հազրէթլէրինին ֆէվգէլատտ սայ ու դայրէթի սայէսինտէ Իզմիտտէն պէտ իլէ 22 սաաթլըգ չօսէ թարիգի՝ ալթը այտան պէրու, ինչ մէ թարիգէ թէէսատիֆ իտէն գայա վէ տաղլարը շէքէսթ իլէ ամէլիյաթը ճէսիմէ իճրա իտէրէք շու պիր գաչ կիւն դարֆընտա էքմալ օլընրպ ըէսմէն քիչատը մուգադրէր իտուկի՝ կէչէն կիւն կազէթանընդտա միւնտերիճ թէլէկրաֆը ըէսմիտէն անլաշըլմըշ օլտրը կիպի, միւթէսարրֆը միշարէլէյհ՝ Իզմիտ գասապասընտա տախի պիր վասի ճատտէ քիչատ իտէրէք, նամը նամիի հազրէթը Բատիշահիյէ նիսպէթէն «Համիտիյէ» թէմիյէ օլընմասը՝ իրատէի հազրէթը Թաճտարի իգթիզալի ալիսինտէն պուլընմըշ տրը։

Մէգքիւր չօսէ թարիգի 5 սէնէտէն իբմալ օլընմասը լազըմ կէլիր իբէն, 6 այտա խիթամ պուլմասը՝ չայանը խթիղրապ վէ մէճմունիյէթ մուվաֆֆագիյաթը ալիդէտէն տիր։

ՃԵՐԷՆԷ Շ-ՐԷՆԷ

Սէլիմ Սրբրի բաշա հազրէթլէրինին՝ Իզմիտ միւթէսարրֆլըղընա թային պույրրըլալրտան պէրու սանճաղը մէգքիւրընն ինղիպաթ ու մամուրիյէթի հաղգընտա բէք չօգ սայ ու զայրէթի սէպգաթ իթմիշ, վէ էհալիի մահալլիյէնին պիհագգընն թէչէքքիւր վէ թէվճճիհինի գազանմըշ օլմաղլա, չու սօն մուվաֆֆագիյէթի տախի հէր վէճճ իլէ չայանը մէտհ ու սէնա տրը։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Պէրլին 3 Նոյ.

Բէխշթակ մէճլիսի Նոյեմբերին 24-ինտէ իթթիֆաք տավէթ օլունմուշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մաէթթէէսսիֆ ալտրգրմզ խապէրէ կէօրէ, Բաթրիգ Վեհապետեան Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ տիւնքի բէնճէյնպիհ կիւնիւ Ասլիյէ վէ Մէզահիպ նազրրը ճէվտէթ բաչա հազրէթլէրինին նէզտինտէ պիլագիմէ, էսպապը մուճիպէլի օլարագ խսթիֆասրը պիղզաթ բաչի միւշարէլէյհ հազրէթլէրինէ թագտիմ իթմիշ տիր։

Հալ պու քի ճէվտէթ բաչա հազրէթլէրի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին քէնտիսինտէն դայէթլէ մէճմուն վէ խօշնուա օլտրզրը պիլպէյան, խսթիֆասընը կէրի այտարը Բաթրիգ Սրբազանա թավսիյէ պույուրմիշտրը։

ԱԶԳ

Ս. Հռիփ. եւ Նեկտ. վարժարանի Խնամակալութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան թէ՝ փոխանակ ձեւագիտութեան հմուտ Գաղղիացի տիկնոջ, Մեծ. Մելքոն էֆէնտի Գալէնտէրեան համաւաւոր ուսուցիչ ձեւագիտութեան, սկսած է վարժարանին մէջ ձեւագիտութիւն դասախօսել ամէն հինգշաբթի օրեր ժամը 7–10 ըստ Թուրքաց։

Ձեւագիտութեան դասախօսութեանց կրնան ներկայ գտնուիլ վարժարանի նախորդ շրջանաւարտ աշակերտուհիք եւ մասնաւորապէս անոնք՝ որ կը բաղձան ձեւագիտութիւն ուսանիլ, կարող են որոշել գումար մը վճարելով Խնամակալութեան, մասնակցիլ դասախօսութեանց, առ այս վերահասու լինելով արհեստի մը որ՝ իգական սեռի սահմանեալ գիտութեանց անհրաժեշտ լուսն է արդէն։

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ՏԻԿՆԱՆՑ

Օրթաքէօյ 19 հոկտեմբեր 1887

ԱԶԳ

Ս. Խաչի երկսեռ վարժարանաց Հոգաբարձութիւնն քաղցր պարտականութիւն մը կը համարի յայտնել Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ իւր անկեղծ շնորհակալութիւն Բարեսիրական Պատ. ընկերութեան նորընծիր Տնօրէն խորհրդոյն, որ հաւատարիմ իւր նպատակին՝ բարեհաճած է նուիրել եւ այս անգամ 1000 ղրուշէ աւելի դասագրեանք վարժարանիս ծրիվարժ երկսեռ ուսանողաց։

Ապաքէն, Խմբագիր Տէր, սոյն մեղուական ընկերութիւնն որ իւր հատատութենէն ի վեր աշխատած է անխոնջ ու կաշխատի ցարդ լուիկ յօգուտ թադիս ազգատիկ՝ այլ ուշիմ ուսանողաց, ոչ միայն արժանի կը հանդիսանայ ազնիւ թաղեցւոց խրախուսանաց եւ քաջալերութեան, այլ եւ ամէն անոնց՝ որոց սիրելի է նպաստել ազգային մանկտւոյն կրթութեան ու դաստիարակութեան վսեմ գործոյն։

Մաղթելով ուրեմն որ Բարեսիրական Պատ. ընկերութիւնն վայելէ ընդ միշտ համայն Ազգայնոց սէրն ու հաճոյութիւնն, եւ այսպէս իւր նպատակի իրագործմամբ՝ օժանդակ լինի յաւէտ թադիս Ազգային մանկտւոյն յառաջադիմութեան,

Մնամք

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Ատենադպիր — Ատենապետ

Ն. Սեբաստացի — Տօք. Վահրամ Թորգոմեան

Իսկիւտար 21 հոկտ. 1887

ԹԷԼԵԳՐԱՖ

Հոկտեմբերին 24ինճի եարընքի ճումմա էրթէսի աղշամը Գատրքէօյ Օսմանը թէէթրօսընտա Պէնկլեան էֆէնտինին Օսմանը օբէրէթ գումբանեասը թարաֆընտան ագթէօր Կիւրեղեան էֆէնտինին մենֆաաթընա օլարագ «Լէ Պրիկան» եանի «Հայտուտար» նամ օրէբա պուֆ օյունը իճրա օրնաճաղը՝ գումրանեաի մէզքիւր թարաֆընտան իլան օլունուր։

ՍԻԿՈՒՐԹԱ

Մանուկեան Սենեքերիմ էֆէնտիզատ Տիրան էֆէնտի թարաֆընտան էհալիյէ խիթապէն կէօնտէրիլմիշ օլան մէքթուպան սուրէթի տիր։

Տէրսաատէթ 1 Նոյ. 1887

Էֆէնտի՝,

Մէրքէզի համպուրկտա օլան ՀԱՆ. ԶԵԱԹԻՆԷ նամ հարիգ սիկուրթա գումանեասընն՝ պէնտէրինի Տէրսաատէթ բիացասընտա աճէնթէ նասպ ու թային իթմիշ օլտուղընը, վէ քէնտի նամինա հէր նէվի սիկուրթա բուն-էրինի իմզա, վէ զարար ուխասարը թազմին իթմէյէ մէէղուն էյլէտիկինի պէյան իլէ քէսալ ֆախր իտէր, վէ հագգընտա իպրազը էմ նիյէթ իտէճէկինիզի մէմուլ իլէ իհթիրամաթը ֆաիգամ գապուլ իթմէնիզի ըէճա էյլէրիմ։

ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Պաղչէ գաբուսընտա

Բասիմբաշա խանընտա Ն՝ 13-14

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱՆ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սոֆիա 29 հոկտ. — Բրէնս վէ եա վիւքէլա ալէյհինտէ սուի դաստ շայիալարը տէվէրան իթմէքտէ իսկ տէ, պունա տաիր հիչ պիր էմարէի սահիհէ եօգ տըր։ Հիւքիւմէթին զանընա կէօրէ, Վարնատա թէվդիֆ օլրնան վէ իւզէրինէ տինամիթ պարուլթը պուլընմադ թէօհմէթիլէ մաղնուն օլան մաքինաճը Ֆրանց պիր Բուս ֆէսատճըը տըր։ Հաթթա մէրգումմ՝ պիր իսթինթագընտա, Օտէսա Սլաւ գոմիթէսի թարաֆընտան բրէնս վէ վիւքէլանըն հայաթընա սուի դաստ իճրա իթմէյէ մէմուր օլտըղընը իգդար իթմիշ իմիշ։

Էֆքէարը ումումիյէնին զանընա կէօրէ, հիւքիւմէթ՝ թէտապիրը ղէճրիյէ իճրասընտա տէվամ իթմէք վէ խասիմէրինի էյիճէ կէօզէթլէմէք իչիւն պէօյլէ պիր պէհանէյէ միւհթաճ տըր։

* *

Շարգի Բումէլի վիլայէթինին թախսիսաթը ալտունտան գալան պադայանը թէնգիլի Պուլկար հիւքիւմէթի թարաֆընտան Տուլունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինէ թէքլիֆ օլունտըղընա տաիր Սոֆիատան կէլէն մաիւմաթ իւզէրինէ Պապը Ալի՝ Սոֆիայա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, քէնտիսինի պէօյլէ պիր թէհահիւտ իճրասընա մէճպուր իթմէյէ Տուլունը Ումումիյէ իտարէսինին հիչ պիր սէլահիյէթի օլմատըղընը, վէ Պապը Ալինին բիզա վէ մուվաֆագաթը օլմատըգճա Շարգի Բումէլի թախսիսաթընը գապիր թատիլ օլմատըղընը, վէ թաղէպ օլրնան թէնգիլին՝ Պապը Ալինին հուգուգ վէ մէնաֆիինէ տօգունաճաղընը իշար իթմիշ տիր։

Պունըն իւզէրինէ Պուլկար հիւքիւմէթի՝ իթալ ճէվապ իտէրէք, Պուլկարիսթան իլէ Տուլունը Ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսի արասընտա էլան իճրա օլունան միւզաքէրաթըն բէսմի վէ դաթի օլմատըղընը, վէ Պուլկարիսթանըն՝ Պապը Ալիյէ պիր սուբէթը թէսվիյէ լայիհասը արզ իթմէզտէն էվվէլ Տուլունը Ումումիյէ իտարէսինին էֆքէար ու նիյաթընը անլամաղը թէնսիպ էյլէտիկինի արզ ու պէյան էյլէմիշտիր։

* *

Տիվէլը միսիթէլիֆէ գօնսօլօսլարբյա մէունաղասընտան տօպրը մէմուրիյէթինտէն աղլ իտիմիշ օլան Բուսֆուդ միւթէարրիֆը սապղ Մ. Մանթօֆ՝ Սօպրանիէ մէճլիսինին բէսը սանիլիկինէ քէնտույի նամէա թէքլիֆ իթմիշ իսկ տէ, խարիճէյէ նազրը Մ. Սթրանսքի՝ մէճլիսը մէզքիւրտէ իյրատը քէլամ իտուպ, էկէր Մ. Մանթօֆ՝ Սօպրանիէ թարաֆընտան իքի թանէ սէյիպ։

—Իյթէ սանա էվվէլա գօնթրն ուզուն պիր մէքթուպը։—տէյէրէք Բընէյէ թէսլիմ իթտի։

Բընէյ։—Պու «չէք» քիմի՞ն էմրինէ եաբըլաճագ տըր։

Բիթնէր։—Դայէթ մաարուֆէ սէֆիրէ ֆահիշէլէրտէն էն միւթէպէրինին նամընա եաբըլմադ իգթիզա իտէր։ Մէսէլա Բէն Կրանչանըն նամընա, Կրանչանը պիլտին եա՛։ Էլեէմմ միւեօնլար սահիպի օլուպ, Տինա Պլիէ նամ մէչհուրէնին զէվճի օլան Կավարընը մաշուգէսի իսի։ Եաբըլաճագ «չէք»ին պէտէյի գապգ օլընմըշ իտուկինէ տաիր, զկրինտէ Բէնին տէ իմզասը պուլընմագ լազըմ կէլիր։

Բընէյ։—Շու հալտէ հէմ գօնթ տը Սօմբրիվին, վէ հէմ տէ Բէն Կրանչանը եաղըլարընը կէօրմէյիմ։

Բիթնէր։—Գօնթրն պիր մէքթուպընը վէրմէտի՞մ մի սանա։

Բընէյ։—Խապէրիմ եօգ։

Բիթնէր։—Էօյլէ իսկ տուր, հէմ գօնթրն վէ հէմ տէ Բէն Կրանչանը մէքթուպլարընտան պիրէր թանէ վէրէյիմ։ . . . Պու միսիլու շարբլարը էլ եաղըլարընտան եէտիմտէ բէք չօգ վար։—տէյիպ տօգթօր Բիթնէր, սաաթընը զէնճիրինէ ասըմըշ օլան զայէթ քիւչիւք պիր անախթար վասրթասրյա եաղբխանէսինին կէօզլէրինտէն պիրիսինի աչըզ։ իչի եիւզ գառար մէքթուպ իլէ տօլու գըրմըզը մէչին պիր ճըզտան չըգարտը, վէ պու մէքթուպլարտան իքի թանէ սէչիպ։

—Իյթէ սանա էվվէլա գօնթրն ուզուն պիր մէքթուպը։—տէյէրէք Բընէյէ թէսլիմ իթտի։

Բընէյ։—Պու եաղբյա պէնզէյթմէք բէք գօլայ, իմզանըն ալթընտաքի սահհրն գարբչըգլըզը ճիհէթէլէ, իմզասը թագիտ իթմէք պիրաղ միւչքիլ օլաճագտա տա, լէր ալէյհինտէ նախօշ պիր պէճյանտի օլաճաղընը վէ քէնտիսինին տէ իսթիֆա իթմէյէ մէճպուր օլաճաղընը պէյան իթմիշ, վէ բէիսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆ տաիի՝ խարիճէյէ նազրընը պէյան իթտիկի պու էֆքէարը իլթիզամ էյլէմիշ օլմաղլա, Մէճլիսը մէպուսան՝ բէիսը էվվէլկէ Մ. Թօնչէֆի, վէ բէիսը սանիլիկէ տաիի Մ. Սթոյանօֆը ինթիխապ իթմիշ տիր։ Մուխալիֆ ֆրգա թարաֆկիրանը՝ վիւքէլաի սապրգատան Մ. Կրբէգօֆ իչիւն բէյ վէրմիշլէր իսկ տէ, մումանիլէյհ եալընը 30 գառար բէյ դաղանապիմիշ տիր։

* *

Սօպրանիէ մէճլիսի՝ բաղար էրթէսի կիւնքի իճթիմանընտա, բրէնս Ֆէրտինանտըն քիւչատ նութգընա ճէվապէն աթիտէքի թէչէքքիւր մահգէրինի գարարլաչտըրըպ իթթիֆագը արա իլէ դապուլ իթմիշ տիր։

«Վաթանըն տիւչար օլտըղը նիչէ աֆաթը չէտիտէտէն սօնրա սուրէթը ֆէվգէլատէտ ագտը իճթիմաճ տավէթ իտիմիշ օլան Պուլկար էհալիսի մէպուսանը՝ էհալիի մէրգումէնին քէնտի հիւքիւմտարը (*) հագդրնտա օլան հրսսիյաթը խալիսանէ վէ մինէթտարանէսինի խաքիրաի Ֆէխամէթբէնահիլէրինէ արզ ու թագտիմ իթմէքլէ մէսուտ վէ պախթիյարտրըլար։ Զաթը Ֆախիմանէլէրինին՝ Պուլկարիսթան բրէնսլիկինէ ինթիխապընը գապուլ իտէրէք վէ վաթանը ճէտիտինէ կէլիպ զիմմը հիւքիւմէթի եէտը իտարէսինէ ալարագ վէ պէօյլէճէ մէմլէքէթի տիւչար օլտըղը մուխթարատան գուրթարարագ ըզհար էյլէտիկի լութֆ ու ինայէթ վէ ֆէտաքէարիտէն տօլայը պէյանը չիւքրան իթմէկէ թապիրաթը մինասիպէ պուլամայորը։

«Բրէնս հաղրէթլէրի՛,

«Պուլկար թախթընա գուուտիկը թագտիրտէ պու միլքտէ ասայիշ, իլթիգամ վէ էմնիյէթը ումումկէ թէմամըյլա իտտէ օլընմըշ տըր։ Պիլճիւմէ Պուլկարլար՝ քէմալը սիւքիւն ու խութիրահաթլա քէնտի իշլէրինէ մէշղուլ օլմաղա պաշլամըշլար տըր։ Հէր քէս՝ իխթիյալ վէ մուխթարա զէմանլարընտան սօնդրա հալը ասայիշ ու սիւքիւնէթէ նայիլ օլտըղընտան, պախթիյար վէ պէօյուք պիր իսթիգպալէ իթթիգատը վար տըր։

«Ֆէխամէթլու բրէնս հաղրէթլէրի՛,

«Զաթը հաղրէթը Բատիշահի իլէ սաիր պիլճիւմէ տիւմէլը մուաղդամանընն Պուլկարիսթան հագդրնտա օլան թէվճիհիշլէրինէ տաիր Զաթը Ֆախիմանէլէրինին իյրատ իթտիկի սէօզլէրի՝ մէմնունիյէթը ազիմէ իլէ իսթիմա իթմիշիկ տիր։ մէմուլ իտէրլը քի, հիւքիւմէթ՝ զէմանը իտարէի ալիյէ վէ ագիլանէնէղտէ սարքը մագտէրէթի իտէրէք, թէվճհիհաթը մէգքիւրէյի թէղեիտ իթտիրէճէք, վէ պիլճիւմէ տէվլէթլէրլէ միւնասէպաթը հասէնէ վէ տօսթանէտէ պուլունաճագ տըր։

«Բրէնս հաղրէթլէրի՛,

«Պուլկար դավմը յլա իյտ օրտուսընը Զաթը Ֆախիմանէլէրի հագդրնտա օլան մուհապպէթ վէ սատագաթլարը՝ եէվմէն ֆիեէվմին թէզարիւտ իտէճէկի կիպի, քէմալը իշթիչամ վէ լեյագաթլա թաչբտըղընը Պուլկար թաճընըն մուհաֆազասը իչիւն տաիի պիր թէէմնաթ տըր։ Սէվկիւլիւ վաթանըմիզը սատաէթ, ազամէթ վէ չան ու չերէֆի իչիւն վէ պու վաթանըն մուհաֆազաի հուգուգ ու մէնաֆիի իչիւն քէնտի իյտ բրէնսինին մուամէլաթ վէ իգտամաթընա մուավէնէթ իթմէք լազըմ կէլտիկտէ, Պուլկար դավմը՝ հիչ պիր ֆէտաքէարլըգտան կէրի տուրմայաճագ տըր։

«Բրէնս հաղրէթլէրի՛,

«Մէնմէքէթին ումումը տախիլիյէսինի սըրասընա գօյմագ՝ նէ գառար էլզէմ ու էհէմմ օլտըղընը թէմամըյլա պիլտիկիմիզտէն, Զաթը Ֆախիմանէլէրինին հիւքիւմէթի թարաֆընտան Մէճլիսը մէպուսանա թագտիմ օլընաճագ պիլճիւմէ գանուն լայիհայարըյլա թէքլիֆթաը արիզ ու ամիգ թէտգիգ իտէճէյիզ, վէ վազիֆէմիզ իլէ մէնաֆիի վաթանըն պիլճիւմէ իյճապաթընը իճրա էյլէյէճէյիզ։

«Եազասընը Պուլկարիսթան բրէնսի Ֆէխամէթլու Պիրինճի Ֆէրտինանտ հաղրէթլէրի։»

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑ

Բօսֆոռան չէքիլէն պիր թէէկրաֆա կէօրէ, ալաֆը. հոկտեմբերին 27ինճի կիւնիւ Ադրէ՝ նամ վաբօր՝ Իթալիանըն Աֆրիգատաքի օրտուսընը էէնի պաշ դօմանտանը իլէ 66 զապթիան վէ 700 նէֆէթաթը համիլ օլտըղը հալտէ Նաբօլիտէն Մասուայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

———

Իթալիա բէիսը վիւքէլասը Մ. Դրբիսի՝ Գ.— նամ Ֆրանսըզ կաղէթասընը պիր մուխպիրինէ Ֆրանսա հագդրնտա պէյանաթը աթիկէտ պուլընմըշ տըր։

«Ֆրանսըզլար իչիւն պէնիմ մուհապպէթիմ բէք պէօյուք տիր վէ միւտտէթը հայաթըմընը պիլճիւմէ ահվալ ու վէգայիինտէ պէօյէ օլմուշ տըր, Ֆրանսըզլարը պէօյէճէ թէէմմն խոնիպ։ Եալընըզ մէպէք ու գախտ վէ ճինայէրիմիզին պիրլիկի տէյիլ, հրսսիյաթը մինէթտարի տախի պէնի պու միլլէթը նէճիպէյէ բաղի խոյոր։

«Աչրդտան աչրդա իլան խոնիպ քի, Իթալիա՝ Ֆրիարիիչլուհէտ սուլ հչիւն թէրթիպ դուրմուշ տըր, վէ հիչ պիր հարպ սէօզիւ սէպգաթ իթմէմիշ տիր։

«Պէն Ֆրանսանըն նէ սոյուլմասընա վէ նէ մաղլուպպէթինէ ալա իշթիրաք իթմէյէճէյիմ։

«Իւմիտ խտէրիմ քի, Ֆրանսըզլարը շիւպհէտէ պուլունտրան զէմանը հաղրը քին ու զարարլարը՝ իքի գավմ իչիւն տախի սէրիան մահվ ու նապէտտտա օլաճաղլար տըր։ Իքի գավմն հիւանիւ միւնասէպաթընը թէմամըյլա թէճատտա ու իատէ իթմէք իչիւն հիւքիւմէթը ճիւմհուրիյէնին պիզիմիզ չալըշաճաղընա էմնիյէթիմ պէրքէմալ տըր։

«Պաղը Բարիզ կաղէթալարընին պէյան իթտիրլէրի վէճհէյ պու սէօզլէրիմին բէք կէճ եէթիշմէ յէճհէկինի իւմիտ խտէրիմ. սուլհ սէօզլէրի, տօսթլըգ իթթատէլէրի ասլա կէճիքմէզլէր։

«Պու հրսսիյաթա իշթիրաք խտէն մաթպուաթ տախի իքի գարտաշ միլլէթլէրին թէվճհիհինէ մաղհար օլաճագ տըր։»

———

Աւսթրիա Մէպուսան էնճիւմէնի՝ կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ ագտը իճթիմա խտէրէք, գօնթ Բէվերթէրալը բէիս վէ Մ. տը Գիւմէքի բէիսը սանի խնթիսապ իթմիշ տիր։ Վիւքէլատէն գօնթ Դաշնօքի, Մ. Դալէյ վէ Մ. Պիլանտթ-Բէյտթ՝ իչպու պիրինճի իճթիմատէ հաղրը պուլընմըշլար տըր։

Բէիսին մուխթասար պիր նութգընան սօնրա խարիճիյէ նազրը գօնթ Դաշնօքի՝ 1888 սէնէսի ումումի պիւտժէսինի եանի Աւսթրիա—Մաճառիսթան պիւտժէսինի էնճիւմէնը մէղքիւրէ արզ իթմիշ տիր։ Մէսարիֆաթը ատիյէ 113,662,375 ֆիօրին վէ մէսարիֆաթը ֆէվգէլատէ տախի 20,818,022 ֆիօրին թախմին օլընմըշ տըր։ Պու մղդատար մէսարիֆին դարարտրմասը իչիւն Աւսթրիա—Մաճառիսթանըն իրիսինին պիրտէն տէվարը միսթէլիֆէսինտէ ճէման 46,780,961 ֆիօրինլիք պիր հասըլաթ պուլընըպ, 87,699,436 ֆիօրին աչրդ դալըյօր քի, պունըն 61,842,506 ֆիօրինի՝ պիր դարարը ճէտիտ իգթիզասընճա Աւսթրիայա, վէ պագը դալանը Մաճառիսթանա իսապէթ իտէր։

Մաճառ Մէպուսան էնճիւմէնի տախի գարտինալ հայնալը բէիս, վէ Մաճառիսթան բէիսը վիւքէլասընն բէիսի գօնթ Լուի Թիսզը տախի բէիսը սանի ինթիսապ իթմիշ տիր։

———

Զարըն Ռուսիայա ավտէթինտէ Ալէքսանիատան կէչմէսի՝ Բէթէրսպուրկտա մէմուլ օլընմայոր։ Զարըն Զ.բէնս նամ թէնէղղիւհ վաբօրը՝ Դօբէնհակտան Դրօնչթատա կիտէր իքէն Սթօգօլմտա թէվագդուֆ իթմիշ օլտըղընտան, վաբօրը մէգքիւր գօմանտանընը՝ Զար թարաֆընտան Շուէտ գրարնա պիր նամէի մախսուս թէսլիմ իթմէկէ մէմուր օլտըղը թէէմինէն բիվայէթ, վէ պունտան՝ Զարըն Շուէտտէն միւրուր խտէճէկի խաթիրալ օլընըյօր։

Տիկէր թարաֆտան Պէրլինին Թ.-պ.-ը կաղէթասընին մէվսուդէն վերտիկի մաիւմաթա կէօրէ, Զար՝ նոյեմբերին 10 վէ եա 12ինճի կիւնի Իմպէրաթօրցա իլէ էվլատլարընտան 12 սաաթ էվվէլ Պէրլինէ միւվասէլէթ իտէրէք, իմբէրաթօր Կրկսոմը կիտիպ սէլամլայաճագ, վէ թէրէնէն չըգմայաճագ օլան ֆամիլեասընը պէրապէր Պէրլինտէն տերհալ հարէքէթ իտէճէք տիր։

———

Սէրբ ճէյշ կէնէր նամ Ինկիլիզ կաղէթասընին պէյանընա կէօրէ, Մարօգտա (Ֆաստա) գարընըզլըգլար վուգուրտա Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ թանճա լիմանը.յա նահիյէսինին պիթարաֆլըղընը իլան իթտիրմէք իչիւն խարար իտէճէքմիշ։

———

Մարօգին Բապաթ չէհրինտէն կէլէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, իմբէրաթօր Միւլէյ Հասանին օղու՝ գուվվէի քեաֆիյէ իլէ չէհրը մէդքիւրտէ պուլունուպ, Մէքինէզի կիթմէք իւզրէ բէսէրինին էմրլէրինէ պէքլէմէքտէ տիր։ Իմբէրաթօրին մախտումը՝ Մէքինէզտէ թէէհհիւլ իտէճէք տիր։ Զանն օլընտրղընա կէօրէ, միւշարէլէյհ՝ Մէքինէզի կիթմէզտէն էվվէլ Զէմուր Քեապիլէլերի ալէյհինէ հարէքէթ իտուպ, Ֆրանսըզ դօմանտանը Շմիտթին գաթլ ու թէլէֆինտէն տօպրը գապիլի մէդքիւրէյի չէտիտէն թէէտիպ իտէճէք տիր։ Քեապիլիլէր հէր թարաֆտա բէք զիյատէ սաքին վէ բահաթ տուրույօրլար։

Բիվայէթէ կէօրէ, իմբէրաթօր Միւլէյ Հասան՝ Ֆէզ չէհրի վալիսինի ճէլալ իտուպ, տիկէր պիր իմբէրաթօր նապպ ու իլան իթմէք իւզրէ ֆէսատ գուրմուշ օլան պու մէմուրա տէհչէթլի պիր միւճաղաթ վերիլմէսինի էմր իթմիշ տիր։ Պու իշտէ զիմմէտալ օլան տիկէր 6 պէօյուք մէմուրա տախի միւճաղաթ օլընաճագ տըր։

Իմբէրաթօր՝ քէսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ իթմէսինտէն տօլայը բասիմէի թէպրիքի իչիա իթմէք իւզրէ կէլմիշ օլան պէօյուք Քեապիլի գապիլէլերինին հէյէթը մէպուսէլերինի նէզտինտէ գապուլ իթմիշ, վէ քէնտիլերիլէ սուբէթը իլթիֆաթքարանէտէ կէօրիւ չմիւշ տիր։ Իմբէրաթօրը միւշարէլէյհ՝ խասթալրը էմնասընտա միւնասէպէթսիզ թավ ու հարէքէթտէ պուլընան Պէնի-հասան գապիլէսինին հէյէթը մէպուսէսինի գապուլ իթմէմիշ տիր։

———

Մարօգ հաքիմի՝ ճումա կիւնլէրի ճամիյէ կիթմէքտէ իսկ տէ, հէնուզ քէյֆիսիզճէ պուլունմագտա իմիշ։

Սրանիա տէվլէթինին Մարօգ մէսլէհսինի պէհանէ իտէրէք Ֆրանսա իլէ պիր միւնասա չըգարմագ աղմինտէ օլտուղը՝ Բարիզտէ բիվայէթ օլունըյօր իմիշ։

ՖՐԱՆՍԱՏԱ

ՆԻՇԱՆ ԻՐԹԻՔԵԱՊԱԹԸ ՄԱՏՅԷՍԻ

Բարա իլէ նիշան ալտրմադ մուամէլաթը իրթիքեապիյէսինտէն վէ բէիսը ճիւմհուր Մ. Կրէվինին տամամը Մ. Վիլսոն ալէյհինտէ վուգու պուլան ազվիյաթտան վէ Մէճլիսը մէպուսանտա իմբէրաթօրլըգ թարաֆտարանընտան Մ. Գիւնէյ տ'Օրանանընը իճրաի թագդիգաթ օլընմասը հագդրնտա տերմէյան էյլէտիկի թէքլիֆին էքսէրյէթը արա իլէ գապուլ օլընմասընտան տօլայը Ֆրանսատա հասըլ օլան պուհրան՝ հէնուզ եաթըշտըրըլմամըշ տըր։

Բէիսը վիւքէլա Մ. Ռուվիէ իլէ Անան վէ Մէպուսան մէճլիսլերի բէիսլերինին վերմիշ օլտըղըրը թէէմինաթ իւզէրինէ բէիսը ճիւմհուր Մ. Կրէվի խթիֆա իթթասընտան սարքը նազար իթմիշ իսկ տէ, Մ. Վիլսոն ալէյհինտէ ազվիյաթա տէվամ օլունուպ, թահգիգաթ իչիւն թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիօնտա, էքսէրյէթը արա իլէ թահգիգաթա տէվամ օլընըպ բէիսը ճիւմհուրը խթիֆա իտուպ իթմէմէսինէ էհէմմիյէթ վերիլմէմէսի թէղէքքիւր օլընտըը կկտի, մէպուսանտան պիր մուհիմմ ֆրգա՝ պու ֆիքրի թահսին իթմէքտէ պուլընտրղընտան, պուհրանը վագը՝ էլան թէէքքին իտիլէմմիշ տիր։

Հաթթա Մ. Վիլսոն՝ հէր կիւն կաղէթալարտա տէրճ ու նէշր օլունան պէնտէրէ ճէվապ իթմասընա եէթիշէմմյալ խուսուսի մէքթուպլարընը բօսթա իւճրէթի վերմէքտիզին կէօնտէրմէքտէ օլտուղը տախի տերմէյան օլունմասը իւզէրինէ խազինէի տէվլէթէ 40000 ֆրանգ կէօնտերիլմէսինէ լիւզում կէօրմէքլէ, չումուամէլէսի տախի պիր թագմ իրթիքեապաթա թէսատտի իթմիշ օլտուղընա տէլիլ ատտ օլընմըշ տըր։

Շու իչտէն տօլայը բէիսը ճիւմհուրը իսթիֆասընա մէյտան վերիլմէմէք միւթալասը իլէ հէյէթը վիւքէլանընը տիւչիւրիլմէսի թէրճիհ օլընըպ, բէիսը վիւքէլա Մ. Ռուվիէնին՝ իճրաի թահգիգաթ թէքլիֆինի Մէճլիսը մէպուսան բէտտ իթմէզ իսկ հէյէթը վիւքէլա Նամընա խթիֆա իտեճէյի խասէր վերիլիյօր։

Պու մատտէ հագդրնտա ալաքը. հոկտ. 28 թարիխիյլէ Բարիզտէն չուն թէլէկրաֆ չէրիմիշ տիր։

«Մ. Վիլսոնը՝ 20000 բաքէթ էվրադ վէ 200000 մէրթուպլարընը ալարագ բէիսը ճումհուրա մախսուս էլիվէ սերայընը թէրը իթտիկի՝ պու կիւն Բարիզտէ չուլու պուլմուշ տըր։

«Մ. Վիլսոնըն բիյասէթը ճիւմհուրիյէ մէօհրիս իլէ մէքթուպպաշըրընտա բօսթա իւճրէթի թէէտիյէ իթմէտիկի իչաէ օլընմըշ օլմաղա, միւշարէլէյհ՝ պու քէրրէ մէգքիւր իւճրէթի մուգապիլինտէ մալիյէ նէզարէթինէ 40,000 ֆրանգ կէօնտերմիշ տիր։

---

(57)

ՄԷՋՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄԻՍԷԼԼԻՏԻ

ԳՈՍԱԳԻՆ ՏԷ ՄՕՆԹԻՐԻՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Բընէյ։—Պու «չէք» քիմի՞ն էմրինէ եաբըլաճագ տըր։

Բիթնէր։—Դայէթ մաարուֆէ սէֆիրէ ֆահիշէլէրտէն էն միւթէպէրինին նամընա եաբըլմադ իգթիզա իտէր։ Մէսէլա Բէն Կրանչանըն նամընա, Կրանչանը պիլտին եա՛։ Էլեէմմ միւեօնլար սահիպի օլուպ, Տինա Պլիէ նամ մէչհուրէնին զէվճի օլան Կավարընը մաշուգէսի իսի։ Եաբըլաճագ «չէք»ին պէտէյի գապգ օլընմըշ իտուկինէ տաիր, զկրինտէ Բէնին տէ իմզասը պուլընմագ լազըմ կէլիր։

Բընէյ։—Շու հալտէ հէմ գօնթ տը Սօմբրիվին, վէ հէմ տէ Բէն Կրանչանը եաղըլարընը կէօրմէյիմ։

Բիթնէր։—Գօնթրն պիր մէքթուպընը վէրմէտի՞մ մի սանա։

Բընէյ։—Խապէրիմ եօգ։

Բիթնէր։—Էօյլէ իսկ տուր, հէմ գօնթրն վէ հէմ տէ Բէն Կրանչանը մէքթուպլարընտան պիրէր թանէ վէրէյիմ։ . . . Պու միսիլու շարբլարը էլ եաղըլարընտան եէտիմտէ բէք չօգ վար։—տէյիպ տօգթօր Բիթնէր, սաաթընը զէնճիրինէ ասըմըշ օլան զայէթ քիւչիւք պիր անախթար վասրթասրյա եաղբխանէսինին կէօզլէրինտէն պիրիսինի աչըզ։ իչի եիւզ գառար մէքթուպ իլէ տօլու գըրմըզը մէչին պիր ճըզտան չըգարտը, վէ պու մէքթուպլարտան իքի թանէ սէչիպ։

—Իյթէ սանա էվվէլա գօնթրն ուզուն պիր մէքթուպը։—տէյէրէք Բընէյէ թէսլիմ իթտի։

Բընէյ։—Պու եաղբյա պէնզէյթմէք բէք գօլայ, իմզանըն ալթընտաքի սահհրն գարբչըգլըզը ճիհէթէլէ, իմզասը թագիտ իթմէք պիրաղ միւչքիլ օլաճագտա տա, պունա տա Ալլահ քէրիմ։

Բիթնէր։—Իյթէ սանա ֆահիշէնին սինէք պաճաղընա պէնզէյէն եազբը տա։

Բընէյ։—Զօճուգ իմզասը . . . վագթբյա մէքթէպէ տէվամ իթմէմիշ օլան պիր խրզմէթճի գըզ իմզասը . . . պու գօլայ չէյ . . .

Բիթնէր։—Իբին ուճունը թութմըշ իքէն պըրագմաղա կէլմէզ . . . չու մէքթուպը պիր էյիճէ թէտգիգ էթ . . . Մատամ Բիքէ տը Լանքանտէլիտէն տիր . . . չու մէքթուպ տա գարբլարընը գուճագլարընտան այրըլմագ խթիմէյէն վէ էլհաէթուհազիհի Վիգօնթ տը Սէն Մէտբրիք նամը թաչբյան, վէ կէտյա չարը տէյու քէսպը չէօհրէթ իթմէք արզուսընտա պուլունան Սիժիզմոն Պատուլ նամընտա պիր զաթըն տըր։

Բընէյ։—Քիմ՞ տիրէր պունլար։

Բիթնէր։—Գունըն պիրի տուլ պիր գարը տըր, տիկէրի հէր կէօնա էնթրիգայը գուլանան պիր հէրիֆ տիր։ Տուլ գարը պու հէրիֆէ մէյլ վէրմիշ օլուպ, չու մէյլինի հէր զէման իսպաթ իթմէքտէ տիր . . . բարասը բէչին . . . Լօնտրատաքի Թօմլինսընը պանգասընտա քիւլլէյէթլի բարասը վար տըր . . . Բիքէ տը Լագանտէլ իմզասը վէ Սէն—Մէտբրիք մագպուզըյլա մէգքիւր պանգայա իքի պին Ինկիլիզ լիրալըգ պիր «չէք» չէքէպիլիրիզ։

Բընէյ։—Զէքիլիր եա՛, գօրգաճագ պիր չէյ եօգ։

Բիթնէր։—Էօյլէ օլտըղընը պէն տէ պիլիրիմ։ Օն պէշ կիւն սիւրմէզ, աթէյը աչզ իլէ եանըլ թութուշմագտա օլան օլ տուլ գարը թիմարխանէյէ կիտէճէք տիր։

Բընէյ։—Օ՞ տա մը չըլտըրմըշ տըր։

Բիթնէր։—Զըլտըրմըշ տէյիլ, լաքին միրասընա գօնմագ խթէյէն թէալիւգաթընան պիրինին խթիտասը իւզէրինէ տէլի մագամընտա թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

Բընէյ Ֆանսըլէն՝ տօգթօրը վէրտիկ քեաղըտլարը ճէպինէ սօգաը։

Բիթնէր։—Բարիստէ ֆագ Լըֆէպր պանգասընտան ալընմագ իւզրէ, տայրսը Մօրիս Տըլարիվիէր թարաֆընտան եաբըլաճագ «չէք»ին թագիտ իտիլմէսի իչիւն լազըմ կէլէն չէյլէրի սանա թէսլիմ իթմէկէ Ֆապրիս գարար վէրտի՞ մի։

Բընէյ։—Նիւմունէ մագամընտա քիւչիւք պիր մէպլաղ իչիւն եաբըլմըշ պիր «չէք» վէրտի, Ֆագաթ գալըպլարը եարմաղա վագթ լազըմ տըր։

Բիթնէր։—Եաղբլմըշ օլան եէրլէրի սիլիպ եէրինէ եա՞զամազընը։

Բընէյ։—Խայր, չիւնքի թաղէ եաղբլմըշ տէյիլ։ գուլանըլաճագ էնգա՝ քեաղըտը աչքնարբապիր, զաթէն Ֆապրիս պու ճիհէթէ բէք տէհավէաքեար տէյիլ, պու պապտէ հագգը տա վար։ տայրսը քէնտի հագգընտա չիւպհէ իթմէսի՝ թէհլիքէլի պիր չէյ տէյիլ, տայրսը գալ-գըպ տա եէկէնինի էլէ վերէճէք տէյիլ ա՛։

Բընէյ։—Իհթիմալ տըր քի էլէ վերմէսին, վէ ֆագաթ չու հալտէ միրաստան մահրում իտէ՞ր եա։ Ֆապրիս իսկ միրասը գաչբրմագ խթէմէյօր, տայրսընըն սերվէթի էհսիմ պիր սէրվէթ օլմալը։

Բիթնէր։—Տայրսընըն սէրվէթինտէն պիզէ պիր հապպէ պիլէ ֆարտէ եօգ։

Բընէյ։—Ֆապրիսին խօտպին օլտըղընա չիւպհէ եօգ, պիզէ իհթիյաճը գալմատըղը հալտէ, պիզի պիր թարաֆտա պրագաճաղը տէրքեար տըր . . . լաքին նէ՞ չարէ . . . իսթիգպալիմիզի թէէմին իթմէք իչիւն սէնին պաչգա պիր թէտպիրին վա՞ր մը։

Բիթնէր։—Պէնիմ նէ չարէմ օլաճագ, պիզ բարա պուլմագ իչիւն պիր թագըմ մուզիրը թէտապիրէ միւրաճաաթ իտէնլէրտէնիզ . . . պունըն էյիսի պիրտէն պիրէ զէնկինլէշմէք իչիւն պէօյուք պիր թէտպիր տիւչիւնմէյլիզ։

Բընէյ։—Պէն չօգտան պէրու էօյլէ պիր թէտպիր արայօրըմ։

Բիթնէր։—Էյ պուլաճա՞գ մը։

Բընէյ։—Զանն իտէրիմ քի պուլընմը տըր։

Բիթնէր։—Հանկը՞սը։

Բընէյ։— Էվվէլա պէն քէնտիմէ գանաաթ հասըլ իտէյիմ տէ սօնրա սանա տա սէօյլէրիմ . . . չիմտիլիք տահա պիր չէյ սէօյլէյէմմ։ Սէնտէն իւչ կիւն էվվէլ իսթէմիշ օլտըղըմ էճզայը հաղբրլատը՞ն մը։

Բիթնէր։—Էվվէթ։

Բընէյ։—Պու կիւն օնա իհթիյաճըմ վար։

Բիթնէր։—Պուլմըշ օլտըղըն թէէտպիրին մէվզբի իճրայէ գօնուլմասը իյի՞ն մի։

Բընէյ։—Պէքի։

Բիթնէր։—Շիտտի վէրէյիմ։—տէյիպ այաղա գալգաը, վէ տիվարա ասըլմըշ օլան եաղլը պօյա պիր բէմմի սչաղա ալաը։

(Տելոփ)

«Մ. Վիլսոն՝ 16 սէնէտէն պէրու եէվմի 100էր մէքթուպ եազըպ բօսթախանէյէ պօղծը 33000 ֆրանգ օլարը հալտէ 40000 ֆրանգ վէրէրէք մաղիյատէթին թէսվիյէի տէյն իտէճէյինի թախմին էյլէմիշ իսէ տէ, հագգընտա իտիլէն խնամաթ իւզերինէ զիմմէթինտէ գալան իւճրէթի թէէտիյէ իթմէքլէ ազվիյաթը վագբալը իսպաթ եյլէմիշ տիր։»

ԿՆՈՋ ՄՕՐԱԳԻՐԸ

Գասը-գիւզ 17/29 սեպտ. 1887

Այս աւուր օրաթիւս ալ կը ձօնեմ փայլինէ, զի դու միայն կարող ես ըմբռնել գաղափարներս լիովին՝ ըստ պատշաճին եղանակաւորելու համար զանս, և արդէն ի՞նչ առաւել քաղցր է և ներդաշնակ երբ երկու սիրտք համազգայք են և համատրոփք, միատեղ գործելու և խորհելու համար։

Ինձ գրեցիր թէ՝ զմայլանօք չէի համակած զքեզ առաջին օրաթիւս քեզ յղելով, այլ տխուր մելամաղձութեամբ։ Պայրրնի գրչին հարազատ դուստրը կ'անուանես զիս ի զո՛ւր, երբ սրտիս վշտաբարբար ծալքերը կը բանամ... Պայրրո՛ն... է՜հ, թող որ խորհիմ՝ այդ մասին, խնդիրը առանց խորհրդածութեան անլուծելի է...

Փայլինէ, կը սիրեմ զքեզ ջերմ համակրանաք, քու պատկերդ իմ հոգիս է... ես անդ կը դեգերիմ միայն ատեղդ վրայ հիանալու և քեզ լսելու համար... խօսէ, Փայլինէ դու որ հատիկ հատիկ կը տարրալուծես սրտիս հիւղէները, ուրեմն դու առաւել պերճախօս կրնաս ըլլալ սիրտս ինձ ծանօթացնելու համար։

Մի կարծեր թէ թունաւորիչ են սրտիս տարրերն, վասնզի եթէ այդպէս ըլլար, թշուառագոյն արարած մը պիտի համարուէի ես... բայց ընդհակառակն իմ վիշտս այնչափ վաղանցուկ է, որչափ գարնանային ամպը երկնից վրայ։ Վիշտ և խնդ յաջորդաբար կանցնին մեզ մեր մէջէն, իւրեանց մուրն միայն թողով յաւէտ գանկիս մէջ։

* *

18 սեպտ. 1887

Պ. Ռ. Պատկանեան Կ. Պոլիս եկած էր, կը յիշես թէ որչափ համակրանաք արեւելցիք ողջունեցին նորա գալուստը... Մենք Քամառ Քաթիպան կը ճանաչէինք ի հեռուստ իբր ազգասէր բանաստեղծ, բայց նա մարդ մըն էր լոկ մեզ համար։ մարդ մը միայն որ՝ տակաւ ազգասիրութիւն մնացած է յինքն, առայս տարակոյս չկայ, արժանի է նա մեծարուելու Պոլսեցւոց կողմանէ, և առաւել յարգանաց իրաւունք ունի նա իբր Ռուսահայոց ներկայացուցիչ... բայց իբր Դ[illegible] բանաստեղծ՝ ՝՝՝ երբէք... Պոլիս ճանչցած է և ունի տակաւին հայազգի բանաստեղծներ, որք իրաւամբ արժանի են հիացման, մինչդեռ նորա ստուերներ են այժմ որ կանցնին ամպոտելով իւրեանց բարձր ճակատները՝ անբմբռնելի պարտականութեան մը հանդէպ... Ոչ ևս է այսօր Պէշիքթաշլեան մեր անմահ. բանաստեղծը, բայց նորա յաջորդած է հանճարեղ բանաստեղծ մը (զոր չպիտի անուանեմ ատ, որպէս զի իւր համեստութիւնը չվիրաւորուի) որ իւր անտիպ գործերուն վրայ կը նիրհէ։ Նորա գրութեանց մէն մի տողը արժանի է անջինջ տառերով քանդակուելու մեր և մեր յաջորդներու մտաց մէջ, դողցես այդու կարենամք վարձատրել մատենագիր՝ բանաստեղծը, մինչ նորա գրիչը կը յամառի լռութեան մէջ... վասն զի հայը չգիտեր քաջալերել զիւրն քերթող... վասնզի հայք ցոցերէն կը խաբուին միայն առանց քննելու, առանց գնահատելու Դեռ Հրդը կը նուաստացընեն ուրիշ մը բարձրացնելու համար... ի՞նչ ահռելի գաղափար։

Կը յիշես նաեւ Փայլինէ թէ մեր խորին հիացմամբ կը համակէինք, երբ հայ բանաստեղծը իւր թատերգութեանց մէն կ'ընծայէր մեզ յընթերցանութիւն, կամ անտիպ ոտանաւորներու հաւաքածոյ մը կը յանձնէր մեզ յընդօրինակութիւն։ Այն թատերգութեանց ընթերցանութիւնք քաղցր զմայլանօք կը զեղուին մեր սրտեր օդաչու օթեւան մը ընծայելով մեր հոգւոց... այսօր իսկ կ'երդուիմ թէ մեր հանճարեղ բանաստեղծին «Ա- Մ-----» քերթուածը կարդացած պահուս, դողցես չունչս սպառեցաւ քերթողին տաղանդով յափշտակուած։

Ահա Մեծ բանաստեղծը։

Դեռ բանաստեղծ մ'ալ ունի Պոլիս որ առաջնոյն ոգւով և հանճարեղ մտօք օժտեալ է ի բնութենէ։ Նա բանաստեղծ ծնած է, օրօրոցին մէջ ալ Մուսայն օրօրած է զնա, բանաստեղծ կ'ապրի նա իւր ոսկեձոյլ մտաց կաղապարին մէջ ոսկետաղերը բանահիւսելով։ Նա մետաղեայ գրիչ մ'ունի և փայտէ գրչակալ մը որ ի գին ոսկւոյ չը վարձուիր։ դա գանձ մ'է ինքնին... այդ փայտէ գրչակալը բանաստեղծին ձեռաց մէջ թանկագին գոհար մ'է։

* *

19 սեպտ. 1887

Փայլինէ, ընթերցարանաց մէջ թէ՝ Դասը քէօյի հայ երիտասարդութեան կողմէ պատգամաւորութիւն մը արծաթեայ կաղամար մը և ոսկեփետուր գրիչ մը ընծայած է Պ. Պատկանեանի... խեղճ բանաստեղծ... մինթ ---ԷԷԷ--- քրիչ կը պա՞կսէր նմա... ոսկին այդ երկրի գանձը բանաստեղծին մտաց մէջ կաղապարեալ միտքն է... առ ի՞նչ ուրեմն այն շլացուցիչ նուէրը... տե՛ս թէ դիպուածը որչա՛փ սիրուն դեր մը կատարած էր այս մասին։ Պիտի լռեմ ալ Փայլինէ, վասն զի իմ նպատակս Պ. Պատկանեանն անուանարկել չէ՛ ընաւ, այլ՝ իմ փափաքս է յայտնել միայն թէ մենք հայ Ա-բեւելցիքս շուտ կգտնայինք նոր երեւոյթից վրայ, ընդ հուպ նաեւ կը նշմարենք մեր սխալը... ուրեմն եթէ ամիս մ'ալ Պոլիս մնար Պ. Պատկանեան... յայնժամ խեղճ բանաստեղծը ա՛ռչափ դժգոհ պիտի մնար իւր ուղեւորութեան համար։

Պոլսոյ հայ երկսեռ երիտասարդութիւնը կը հիանայ միայն ի հեռուստ Հ. Ղեւոնդ Ալիշանայ վրայ, վասն զի Նա ամբողջ հայ ազգին մէջ չորրորդ մասին հմտութիւնն յինքն կը բովանդակէ կարծես, Նա բանաստեղծ է և գիտուն միանգամայն և ես համոզմամբ կը հաւատամ որ Հ. Ղ. Ալիշան մեծ մարդոց կարեւորագոյներէն է... ուրեմն ի՞նչ պիտի ընէ հայ ազգն երբ Նա Պոլիս գալու ըլլայ հեղ մ'ալ... յայնժամ հարկ չմնար հայ մամլոյն ներկայացնել ՄԵԾ ՄԱՐԴՆ հասարակութեան, Ալիշանայ անունը ամէն հայոց սրտերու մէջ արձագանգ պիտի գտնէ ինքնին։

«Խեղճ կին, պիտի ըսես տարակոյս չկայ, միթէ կարո՞ղ ես դու տարփողել հայ գիտունն։» Ձեւ սխալիր առ այդ Փայլինէ։ Թո՛ղ այլք և մանաւանդ պերճախօս հաք տարփողեն Հ. Ղ. Ալիշանն, բայց դու նե՛րէ ինձ միայն դոյզն մաս մը նկարել քեզ Հ. Ալիշանայ կենսագրութենէն, ուշագրաւ պիտի գտնես զայն անշուշտ։

Ամիս մ'առաջ Վոսփոր գացած էի զքեզ տեսնելու համար. քեզմէ բաժնուելով, շոգենաւին մէջ Հ. Պ.ին հանդիպեցայ, որոյ հետ ծանօթանալու երջանկութիւնն ունեցայ առաջին անգամ։ Հ. Պ. խօսեցաւ ինձ հետ սուղ ժամանակի մէջ Բագրատունիին և մասնաւորապէս Հ. Ղ. Ալիշանայ վրայ։ հաւիւ նաւամատոյց մը մնացած էր, Պոլիս հասնելու համար, մինչդեռ անյագաբար կը համբարէի մտաց մէջ ինչ որ կը լսէի Հ. Պ.էն։

Հ. Ղ. Ալիշան պատկառելի և գեղեցիկ ծերունի մըն է այժմ, նորա երկայն և սպիտակ մազերն ծանր աշխատութեանց բեռն կը հանգչեցնեն իւր ուսոց վրայ, միշտ կաշխատի նա իւր սենեկին մէջ խուռներամ գրեանց հաւաքածոյի մը մէջ ընկղմած... կաշխատի և կը գրէ... ը սկսա՞ւ և ամբողջացուց... ընդմիջեցի խօսակիցս, տեսնելով որ չոգենաւը արդէն Պոլիս հասած էր։

Զը պատասխանեց մինչ ես հաղիւ ատիկեցայ խոնարհիլ և մեկնիլ ընդհուպ։

Ցիշատակարանիս մէջ արձանագրութեան արժանի է սոյն միջադէպը որ՝ աւա՛ղ, յաճախ չէ կարող պատահիլ ինձ համար։

* *

20 սեպտ. 1887

Կը խոստովանիմ թէ կատարեալ ծոյլ մըն եմ և վայրապար կը սահին ժամերս, մինչ չունայնութեամբ կը մեկեմ ես զանս, ծուլութեան աւանդելով յաւէտ։ Երեկէն ի վեր հաղիւ հատոր մը գիրք կարդացած և էջ մը թողթ մրոտած եմ... կը հարցնեմ քեզ թէ՝ գործե՞լ է այս... վեց ժամերէ հետէ անդադար կը մտածեմ բաղմացեալ վրայ ընկղմնած, այն դիրքիս մէջ որ ստէպ դրած և երազած ես զիս փայլինէ... դողցես այս մտածմունքս ալ արդիւնք մը չունենցաւ, միշտ ամպոտ են երազներս այս դեռահաս վիճակիս մէջ։ Կը ցաւիմ Փայլինէ, թէ խրատներդ էր ազդեցութիւն մը չունենցան վրաս, քու տարիքդ ալ ծաղկի չափ է արդէն, դու ինձմէ առաւել դեռահաս, առաւել անփորձ և առաւել երեւակայական անձնաւորութիւն մըն ես և ապահով եմ թէ խրատներդ ալ մտացդ ընկի համոզումներն չեն, թո՛ղ ուրեմն կենաց այս անդնդախոր վէրմէջ անուրջներս փշրին, վասն զի երեւակայութեամբ զինեալ կին մը չէ կարող գործել և համբերել, մանաւանդ համբերութիւնը ընաւ գոյութիւն չունի ինձ համար, իմ վճիռներս բոպէական են, եթէ անոնք գործադրուին անմիջապէս, արդէն գործ մը կատարած կըլլամ, իսկ եթէ փչրին, արդէն ոչնչութեան աւանդուած են, կը մնայ ուրեմն ինձ վերստին Սպանիան դրեթէ-ՀՐՆԵ յօրինել և քայքայել զանս ընդ հուպ, կամ ոսկեղօծել զոմանս հաստատ հիման վրայ փոխադրելու համար։

Կը տառապիմ տակաւ Փայլինէ, կը փափաքէի հաւատացեալ մ'ըլլալ և աղօթել։

Ն---ը

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ԷՖԷՆԴԻՆԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Մըսըր մէմուրիյնը քիրամընտան Ցակոբեան Թագւոր բաշա հաղրէթլէրինին պիրատէրի Ցակոբեան Կարապետ էֆէնտինին վէֆաթը հաղգընտա Իսքէնտէրիյէէն հոկտեմբեր 16 Թարիխկիւլ վէ Վ. Հայկազն իմզասը իլէ մաթպասմըզա կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ տըր։

Միւէլլիթ էֆէնտի,

Մըսըր միլլէթտաշլարըմըզ՝ պիր այ զարֆընտա պիրպիրի արտը սըրա միւթէպէրանը էրմէնիյանտէն իւչ զաթը զայպ իտէրէք տիւշրը եաս ու մաթէմ օլմուշլար տըր։

Զայիաթը մէզքիւրէտէն պիրինճիսի՝ Վանը միւթէվէֆա հանըմեան Կարապետ աղանին զէվճէսի Տիկին Ադրուս, իքնճիսի՝ Գայսերիյէլի Ա-շրգեան Ցակոբ էֆէնտի, վէ նիհայէթ իւչունճիսի տախի Թագւոր բաշա հաղրէթլէրին վէ Մարգար էֆէնտինին պիրատէրի վէ անասըլ Իպիրլի Ցակոբեան Կարապետ էֆէնտի օլմուշ տըր։ Մուսմիլէյէ՝ Թարիխտէն 3 կիւն ադտմ եանի հոկտեմբերին 13ունճի սալը կիւնիւ ալաֆ. սաաթ օն պիր պուչուգտա 60 եաշընտա օլտուղը հալտէ իրթիհալը տարը պագա էյլէմիշ տիր։

Կարապետ էֆէնտի՝ թէեհհիւլ իթմէյիպ, էօմրիւնիւ՝ մէնզսուպ օլարը միլլէթին վէ թէվաթթուն էյլէտիկի մէմիէքէթին խայրընա հաբ իթմիշ տիր։ Մուսմիլէյէ՝ հէր ումուրտա իպրազը տիրայէթ վէ քեարաշնալի խտուպ, Մըսըրտա պէօյիւք վէ քիւչիւք ճիւմլէնին մաարուֆը օլմը, վէ հագգանիյէթբէրվերլիկի սայէսինտէ քէնտի կէօրկէսինտէն լեբզէնաք օլանլարը տախի թէվէճճիւհ վէ մուհապէթինի գաղանմիշ տըր։

Կարապետ էֆէնտի՝ 5 սէնէտէն պէրու գալպ խասթալզընտան մուզտարըպ օլուպ, նիհայէթ իլլէթը մէզքիւրէտէն ազատէի սեր խէմէմիշ տիր։ Միւթէվէֆա մուսմիլէյէ՝ սօն տագիդալարընտա պիրատէրլէրինին եանընտա պուլընմամասընտան տօլայը բէք զիյատէ տիւշրը քէտէր օլմուշ տըր։ զիրա Թագւոր բաշա հաղրէթլէրի՝ Դահիրէտէ մէմուրիյէթի պայընտա պուլընմադտա, վէ Մարգար էֆէնտի տախի չօգտան պէրու Բարիզտէ իսթիյարը իգամէթ իթմէքտէ խտի։ Քէյֆիյէթ՝ պա թէլէկրաֆ Դահիրէտէ Թագւոր բաշա հաղրէթլէրինէ իչար օլընմը, վէ միւշարէլէյէ՝ տէրհալ գաթարը մախսուսլա Իսքէնտէրիյէ յէ չիթա-պան օլմուշ խսէ տէ, հայրքի քի պիրատէրինի պիրուհ պուլմուշ տըր։ Միւշարէլէյէ՝ էօղլէնտէն սօնրա ալաֆը. սաաթ 4½տա Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ խտուպ, քէնտիսինի իսթիգպալ խտէն Իսքէնտէրիյէ մուհաֆըզը Օսման Օրֆի վէ Նուպարեան Պօղոս բաշալարտան վէ քէնտի պաղը ահրպպասընտան՝ պիրատէրինին վէֆաթը խապէրը բիւրքէտէրինի ալտրգտա, միւթէվէֆանըն Նիլ նէհրի սահիլինտէ Մահմուտիյէտ վագը խանէսինէ ադիմէթ էյլէմիշ տիր։ Թանէի մէզքիւրտէ զայէթ բիգ-գաթամիզ պիր մէնզարէ բունումա օլուպ բէք չօգ կէօղ եաշլարը տէօքիւմիշ, վէ ճէնազէ ալայը էրթէսի կիւնինէ թէէխիր գըլընմըշ տըր։

Թագւոր բաշա հաղրէթլէրինին պա թէլէկրաֆ վուգուտ պուլան խթիտասը իւզերինէ Խըտիվը Մըսրը Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլէրի՝ միւթէվէֆանըն Նաշը Իսքէնտէրիյէ էրմէնի քիլիսէսինին պաղչէսինտէ էսկի գաղրիսթանա տէֆն օլունմասը իչիւն Օսման Օրֆի բաշայա էվամիրը լազըմ եյլ իթա իթտիկի կիպի, բաշի միւշարէլէյէ՝ ճէնազէ ալայընտա պուլընմասընը տախի էմր իթմիշ, վէ թարաֆը Խըտիվանէլէրինտէն տախի ճէնազէ ալայընտա հազրը պուլընմադ իւզրէ թէչրիֆաթ միւտրի Թէնինի բաշայը գաթարը մախսուսլա Իսքէնտէրիյէյէ իգամ պուլըրմըշ տըր։

Բէյիսը նուզզար Նուպար բաշա հաղրէթլէրի տախի բէֆգաթթընտա Եաղուպ Արթին բաշա հաղրէթլէրի օլտուղը հալտէ Դահիրէտէն Իսքէնտէրիյէյէ կէլմիշ տիր։

Ճէնազէ ալայը՝ չարշէնպէհ կիւնիւ ալաֆը. սաաթ 3տէ պիր սուրէթը ֆէվդէլատէտէ օլարագ վուգուպ պուլըրշ տըր։

Ալայը էօնիւնտէն Արֆ. վարդապետ իլէ քահանալարը համիլ օլան արապա հարէքէթ իտուպ, արգտան 6 ամբը միւղեյէն ճէնազէ արապասը վէ միւթէգադբպէն մէմուրին վէ միւթէպէրանըն 250տէն միւթէճավուզ արապալարը կիթմէքտէ պուլունմըշ տըր։ Պէօյլէ պիր մաթէմնաք վէ ֆագաթ մութանթան պիր ալայ՝ բէք նատիր վուգուա կէլիր։

Արապալար՝ պու սուրէթլէ նէֆսը Իսքէնտէրիյէյէ մուվասէլէթ իթտիքտէ, հէր քէս արապալարտան աշաղը էնմիշ տիր, Շէհր խալգընը միւթէվէֆալա բէք զիյատէ թէվճիճիւհ վէ մուհապէթի օլտուղընտան, իչէրիսի թաթիլ իտուպ խանէլէրին բէնէրէլէրինտէ վէ սօգաղլարտա թէճճմիւ իթմիշ օլտուգլարընտան, ադբէրէք՝ ճէնազէնին կէչէճէյի եէրլէրի գալապալարընը իշզալ իթմէսինի մէն իթմէմիշ օլաճագ իտի։ Էճնէպի գօնսօլօսխանէլէրին քեաֆիֆէի գավալարը իլէ պիր խայը սիվարի վէ բիյտտէ ասաքիրի՝ ալայընը էօնիւնտէն կիթմէքտէ իտի։

Ճէնազէ ալայընտա պաշլըճա Խըտիվ հազրէթլէրի թարաֆընտան Թանինօ, բէյիսը նուզզար Նուպար, Իսքէնտէրիյէ մուհաֆըզը Օսման Օրֆի, Բօրսահտ միւտրի Իպրահիմ, տուխուլիյէ միւտրի Հիւսէյին, Նուպարեան Պօղոս, Եաղուպ Արթին բաշալար հազարաթը իլէ Մօհսին, Մաղլում վէ սաիր պիր չօգ բաշալար վէ Իսքէնտէրիյէտէ Ինկիլիզ ադբէրի գումանտանը ժէնէրալ Մօնմարանսի, Ալէմանիա, Պելճիգա վէ Բօրթուկալ գօնսօլօսլարը, ռուսումաթ միւտրի Մ. Գայեար, մուխթէլիթ մահքէմէնին վէ եէրլի մահքէմէլէրին պիրճիւմլէ հաքիմ վէ մէմուրիյնի, եահուտի խախամպաշըը Մինաշէ էֆէնտի, Իսքէնտէրիյէ Ռում Բաթրիգի վէքիլի Մաթէոս բիսգօբոս(1), վէ իքի Ռում բահիպի, միլլը մուխթելիֆէ թիւճճարանը, վէ հէման թէքմիլ Իսքէնտէրիյէ վէ պաղը Դահիրէ էրմէնիլէրի հազրը պուլընմադտա խտիլէր։

Գօրտօնլարը Ալէմանիա գօնսօլօսխանէսինին մէմուրիյնի թարաֆընտան թուրթուլմը օլան թապուրթ՝ աղրը աղրը Շէրիֆ բաշա թապիր օլընան պէօյիւք ճատտէյէ տօղրու իլէրիլէյիպ Գօնսօլօսլար մէյտանընա վէ Ֆրէնգլէրին քիլիսէսի էօնիւնտէն կէչէրէք զայէթ միւքէլլէֆ սուրէթտէ թէնվիր վէ թէզկին գըլընմըշ օլան Ս. Պօղոս-Պէտրոս քիլիսէսինէ խտխալ, վէ չէչէքտէն կրլանթալար իլէ տօնատըլմըշ օլան մահալը մախսուսա վագ օլընմըշ տըր։

Պատէհու այինը բուհանի՝ հիւզնէնկիզ պիր սուրէթտէ իյֆա օլունուպ, օ սրբատա Ռում բիսգոբոս վէ բարաղլարը տախի միւթէվէֆանըն իսթիրահաթը բուհը իչիւն տուալար օգուտմուշլար տըր։

Բուհանի այինէրին խիթամընտա թապուրթ՝ քիլիսէնին գապրիսթանընա նագլ օլունըպ, ումումին սէվկիւլիսիւ օլան պիր զաթին նաշը գարա թօբրագլար ալթընտա տէֆն օլունմուշ տըր։

Ճէնազը հագգ՝ միւթէվէֆանըն խանէտանընա վէ պիւթիւն Իսքէնտէրիյէ թէմէլիյէթը սամէտանիյէսինի իհսան պույուրսըն։

Վ. Հայոգ

ՐԷՍՄԻ

Մէարիֆ նէզարէթինէն մաթպասմըզա թէպլիղ օլընան իրանը բէսմի տիր։

Լ. Թ-ր-ի ա 1864

Մ. Պ. Ս. Գ-լ-

Իւնվանը պալատէ մուհարբէր ֆըրանսըզճա թարիխ քիթապընտա պաղը ֆըզրաթը մուզիրրէ պուլընտըղը ճիհէթլէ, թէտրիլէրի թէճմիզ օլընամայաճաղընտան, մէմալիքը Օսմանիյէտէ պուլընան մէքթաթիպէ գապուլ իտիմէմէսինէ Մէարիֆ նէզարէթինճէ գարարվերիրմիշ տիր։ Պատէմա պիլճիւմլէ մէքթաթիպտէ իշպու մէճմուլյէթէ բիպէթ օլընմասը վէ խիլաֆը հալտէ էլէ կէչիրիլէն նուսխէլէրի զապթ օլընճաղը կիպի, օ մէքթէպին միւտրի էլէ քիթապը մէզպուրը թէտրիս իտէն մուալլիմին վէ ֆիրուխթ իտէն քիթապճընը մէսուլ թուրթուլճաղը իլան օլընը։

ֆի 15 սէֆէր 1305

վէ ֆի 21 Թրշրինը էվվէլ 303

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խարիճիյէ նէզարէթի հուգուգ միւշավիրի Շարլ Կէօշէր էֆէնտիյէ թէպտիլէն 2նճի Մէճիտի,

Պէշիքթաշտա քեաին մէքթէպը իպթիտաիի համիտի մուալլիմէրինտէն Մուսթաֆա վէ հիլմի վէ Հասան վէ հիւսէյին էֆէնտիլէր իլէ, Դասրի վէ մուհասէպէ մէմուրը Խալիլ պէյլէրէ 5ինճի Մէճիտի,

Մէքթէպը մէզքիւրը իւնաս գրսմը մուալլիմէլէրինտէն Ալիյէ վէ Նէֆիսէ վէ Գամեր հանըմարա 3իւնճիւ բիւթպէտէն Շեֆ-ֆ-ֆ նիշանը իհսան պույուրուլմը տըր։

ՄԷՍԱԺԻՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

Իլան

Էլան Գալաթատա Քիրէճ գարուսընտա պուլունան Մէսաժիրի Մարիթիմ գումբանեասը աճէնդէիսանէսինին՝ ալաֆը. նոյեմ. 1 տէն իթիպարէն Մումիսանէտ Սիթէ Ֆրանսեզ նամ խանտա Ֆրէսնէտ գումբանեասընն դարչըսընտա Ֆլորիոբուպաթթինօ գումբանեասընն սապրդ պուլունտրը մահալէ նագլ իթտիկի իլան օլունը։

Տէրսաատէթ 1 նոյ. 1887

6—3

ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐԲԷԹԻՆՏԷՆ

Կէլէն իլան.

1887 դէկտեմբերտէ մէյտանը թէատրիլտէն գալարբրլաճաղ օլան (---ԷԷ) թահվիլաթը՝ 1887 ալաֆ. նոյեմբեր 4տէ քէշիտէ օլընան 11ինճի գուրբաընտա ամթիսէքի նումէրօլարը հավի թահվիլաթա գուրբա խապէթի իթմիշ տիր։

21	2326	3632	5200
42	2544	3673	5204
265	2550	3714	5450
410	2635	3722	5532
658	2651	3791	5536
812	2931	4192	5543
1156	2969	4282	5693
1313	2988	4372	5734
1370	3046	4447	5735
1405	3063	4491	6128
1617	3197	4560	6229
1628	3267	4586	6238
1848	3445	4746	6401
2156	3517	4834	6522
2160	3550	4875	
2323	3578	4946	

Պալատէքի թահվիլաթը պէտէլէրի՝ կէլէճէք դէկտեմբեր 1տէն իթիպարէն չիրքէթի՝ մէքքէզը խարբէսինտէ թէէտիյէ օլընճաղ, վէ դէրդէ քեաղրտալարը տախի մահալը մէզքիւրտէ ասհապը թահվիլաթա ելթա օլունճաղ տըր։

Մէ-դէրը ---ա-դ

Ա. Թրիվէլ

Տէրսաատէթ 4 նոյ. 1887

* *

ՏԷՐՍԱՆԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐԲԷԹԻՆ

Թարաֆընտան կէլէն իլան.

Ալաֆը. նոյեմբեր 1տէն 30ընա գառար միւխթէլիֆ խաթթալարտա արապալարըն վագթը հարէքէթլէրինի միւպէյյին թարիֆա տըր։

Նոյեմբերին 1ինտէն 15ինէ գառար Պէշիքթաշ, Ագսէրայ, վէ Շիշլիտէն սապահլարը ալաթուրգա սաաթ 1.30տա հարէքէթ օլընճաղ տըր։

Նոյեմբերին 16ընտան 30ընա գառար սապահլարը սաաթ 1.45տէ հարէքէթ օլընճաղ տըր։

Ադշամլարը --ն բ-ա-ա

Գարաքէօյտէն Պէշիքթաշ իչիւն սաաթ 1.30տա, Էմին էօնիւնտէն, Թօբ Գարուտան վէ Եէտի Գուլէտէն Ագսէրայ իչիւն սաաթ 1.15տէ վէ Գարաքէօյտէն Շիշլի իչիւն սաաթ 1.15տէ հարէքէթ օլունճաղ տըր։

Շիշլի խաթթընտա կէճէ սէֆէրլէրի՝ սաաթ 1.15տէ պաշլայըպ 3տէ խիթամ պուլաճաղ տըր։

Մէ-դէրը ---ա-դ

Ա. Թրիվէլ

ԻԼԱՆ

Միւլքա Մ---ուլէն սահիպը իմթիյազը Ա.յվազեան Գէորգ էֆէնտի՝ պու քէրրէ Գալաթատա Բէրշէնպէ բազարընտա Իբսի խանընըն ալտի գաթրընտա 1 նումէրօլը մահալտէ պիր մաղազա քիւշատ իտուպ, մէզքիւր մաղազատա ալէա Միտիլլի զէյթին եաղը իլէ սապունը վէ նէֆիս Պոդչա ատասը շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ օլընաղլա, էֆէնտիի մումիլէյէն թէտարիքը մահէթ զրմիրնտա վագը օլան չու թէչէպպիսը ճէտիտնէ իճրատ թէչվիգաթ իչիւն մաղազի մէզքիւրէ միւրաճաաթի իտէճէք միւշթէրիլէրին հէր վէճճէլէ մէճմուն վէ խօշնուտ օլաճաղլարը իլան օլունուր։ 5—4

ԼՈՒՎՐԸՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

7—8 ՀԱՅՕՐՈՒԼՕ ՁԱՐՇԵՐՍԸՆՏԱ 7—8

ՊԷՅՕՂԼՈՒ

Միւսիւ Թիւպէրիւս պու տէֆա Էվրօբատան ավտէթ վէ մուվասէլէթ իթմէսի մունասէպէթէ բաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ շուրաարընդ տրզ վէ պէյանէ մաէլիֆիթիխար միւսարաաթ էյլէր քի բումի հոկտեմբերին 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն կէրէք սօն պահար վէ կէրէք գէշլէք իչիւն էնվան եունը, իբէլի վէ գատիֆէլի սօն մատա գումաշլար, գազմիր վէ բէլիւշէր վէ ալէլ ումում գատրն էլպիսէսինէ միւթէալիգ էնվան գումաշլար վէ սաիրէնին պէյ վէ ֆիրուխթընա միւպաշէրէթ օլունաճաղ վէ չօգ սաթմաղ իչիւն էհվէն սաթմաղ իգթիգա խտէր տարպը մէսէլ մէալինճէ պունլարըն քեաֆիֆէսի էհվէն վէ բէք ուճուզ ֆիյաթլա սաթըլաճաղ տըր։

Եիւզ զրուշըգ մալ միւպայա խտէն միւշթէրիյէ Լուի Քէնզ ուսուլի իւզրէ եարբընըշ 20 լիրա գէյմէթինէ օթուրթմա պիր սաաթ բիյանգօ իչիւն մէճճանէն օլարագ պիրէթ վէրիլէճէք վէ պու բիյանգօ տախի պէհէմէհալ էօնիւմիւզտէքի քեանունը սանինին պիրինճի կիւնիւնտէ եանի եըլ պաշընտա քէշիտէ օլընաճաղ տըր։

Քէշիտէ օլընան բիյանգօնըն պիրէթի հէր քիմէ խապէթ խտրսէ, պաշլատէ մուհարբէր օլան սաաթը իսթէմէտիկի հալտէ, պէտէլինէ 20 լիրալըգ սաիր խթէտիյի մալէրտէն ալապիլիր։

15—3

(1) Իսքէնտէրիյէ Ռում Բաթրիգի՝ օ կիւն Իսքէնտէրիյէտէ պուլընմամագտա խտ։

ԻԼԱՆ

Ալբան թէլէկրաֆլար մուճիպին-ճէ, Համպուրկ բիրանգօսընն ալաֆ. հոկտեմբեր 26տան Նոյեմբեր 2յէ գատար քէշիտ օլընան գուրալարընտա ամիտէքի նիւմէրօլարա իքրամիյէ խապէթ իտտիկինի մաղազամտան Համպուրկ բիրանգօսը պիլէթի սաթընը ալան զէվաթա իլան իտէրիմ։

Նումէր։	Մէբլէ
33295	5000
3860	3000
15961	3000
465	2000
3817	1000
17349	1000
22815	1000
25008	1000
25402	1000
92500	1000

Տիկէր գազանան նումէրօլար՝ վագթը մէրհունընտա, վէ ամբէր օլան նումէրօլար՝ գուրալարընն նիհայէթինտէ եանի նոյեմբերին 16ընտան սոնրա նէյը օլընաճագ տըր։

Պալատէ միւնտէրիճ նումէրօլարը հավի օլան պիլէթլէր՝ մաղազամընն տակկասընը հավել օլուպ, համիլէրի՝ իքրամիյէլէրինի ամագ իւզրէ մաղազամա տավէթ օլընըրլար։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ
Գալաթատա Գօլիսիօն խանընտա

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 3 նոյմ.

Ինկլ. էհամը Ինկ. Լիր.	103-1/8
Օսմ. էհամը աչբլոը	13-3/4
» » գաբանը	13-13/16
» » Սէրի Ա	23-1/2
» » » Գ	14-1/4
» » » Ս	13-5/8
Օթօման 1871	73-1/2
Օսմանլը Պանգասը	9-1/2
Բանսա խթիգրադը	95-3/8
Մը ղը ռուլ. մութթահրտէ	73-7/8
» հմթիյազը	97-7/8
Տպրա Սանիյէ Մըսըը	70-3/4
Իս. իլա խթիգրադը	86-1/4
Մաճարխթ. էհամը 1877	-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 3 նոյեմ.

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.	81-95
» » 4½ %	107-45
Եկէն Օսմ. էհամը աչբլոը	13-92½
» » գաբանը	13-87½
Մէ-գոտէէ	
Սէրի Գ.	13-80
» Ս.	13-80
Բուսլի չրմէնտըֆէրի	34-
սանալը Բէթ խի էհամը	-
» Պանգասը	492-50
Դրէսի Լիոնէ	567-50
Լիոն ագսիոնը	1260-
Սիվէյիչ ագսիոնը	2018-75
Բուսլա 3 % 1877	100-5/8
Իթալիա էհամը	98-55
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահրտէ	331-37½
Եունան 3 % 1879	361-25
Գամպիս 3 այ վատէ	25-33

Վիէննա 3 նոյեմ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիս	125-40
Բուսլի չրմէնտըֆէրի	17-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լաս. ում. տիւն ագչ. գաբ.	15-17
» » » էն եիւքսէք	15-17½
» » » էն աշաղը	15-16
Պու սապահ աչբլոը	15-16
Իսթիգրադը տախիլի տիւն գաբ.	37-25
» » » էն եիւքսէք	37-27
» » » էն աշաղը	37-23
» » » աչբլոը	37-24
Մըսըր մութթահրտէ գաբ.	-
Պու սապահ աչբլոը	-
Սէրի Ա.	23-30
» Գ.	14-10
» Գ.	15-16
Բուսլի չրմէնտըֆէրի	34-75
Ագչէ ֆայզի	8-
Ռէբոր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	37-½

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէսի ժէնէրալ	ք.ք. 6-33
Սթամպոլ պանգասը	6-15
Օսմէթ ժէնէրալ	4-05
Թրամվայ	3-47½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտկէ ֆարգը	108-19
Մէթալիք »	99-
Պէշլիք »	103-
Ալթընըզ »	103-
Ինկիլիզ լիրասը	110-37
Ֆրանսզ ալթունը	87-38
Բոլ	90-30
Դրէսդից ալթունը	51-20
Գարպոն գայմէսի	10-19

ԹԱՍԱՖԻՃԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20)	լիք քեաղըտ	
50)	» »	15-
100)	» »	
500)	» »	
1000)	» »	14-30
1000)	»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Կիրիա վէ Թարապլուս ֆրգալարը իչին միւպայաա օլունաճագ օն պին քիլէ պուղայ վէ ալթմըշ պին գըյէ էրզ վէ եէթմիշ պին գըյէ արբանրն թըշրինը էվվէլը բումինին եիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի տօգուզընճը կիւնիւ տախի թէգարբուր խտէճէք ֆիյաթլարընտան եիւզտէ պէշ լիէնղիլի գապուլ օլընաճատան, ելթասընա թալիպ օլանլարընն մաղամի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 թըշրինը էվվէլ 1887

3—3

ՊԱՊ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայաա օլընաճաղը էվվէլճէ իլան գրլընան ձէնօվա բիրինճինին իչպու թըշրինը էվվէլը բումինին եիրմի սէքիզինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրմէսի կիւնիւ տախի թէգարբուր խտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ լիէնզիլի գապուլ օլընաճաղընտան, ելթասընա թալիպ օլանլարը մաղամի Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

20 թըշրինը էվվէլ 1887

3—3

ՊԱՊ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ժանտարմա տաիրէսի ճանիպինտէն

Պիլումումմ վիլայաթ ժանտարմա վէ զապթիյէ զապրթան վէ էֆիրատը իչիւն պուրատան իմալ վէ իրսալ օլունաճագ էլպիսէ վէ էշեսի սարբէ իւճբէթը պէնտիյէսինին միւնագասասընա միւպաշէրէթ օլընըրընտան, վէ մահը ճարիի բումինին եիկիրմի տօգուզընճը բէնճէշնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թալիպլէրինին ճումաա էրթէսի վէ բազար էրմէսի կիւնէրի ժանտարմա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

22 թըշրինը էվվէլ 303

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅ ՇԱՀԱՆԷ
ճանիպը ալիսինտէն

Էրզագ անպարը իչիւն ալընաճագ շէքէրլին գարարը գաթիսի իչպու իչպու թըշրինը էվվէլը բումինին եիկիրմի ալթընճը բազար էրթէսի կիւնիւ վէրիլէճէկինտէն վէ եիւզտէ պէշ տախի եիրմի եէտինճի սալը կիւնիւնէ գալաճաղընտան, թալիպ օլանլարը էյյամը մէգքիւբէտէ սաաթ ալթրան նիհայէթ տօգուզա գատար Խալկեի Խասսայ Շահանէտ պուլընմալարը իլան օլունուր։

20 թըշրինը էվվէլ 303

3—3

Ինչա օլընմագտա պուլընան հիտայէթ ճամիի չէրիֆի գուպպէսինին մա իմալիյէ գուրշուն գաբամասը միւնագասայա վագ օլընտրը վէ մահը հալը բումինին 24իւնճիւ ճումաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի ճիհէթլէ, մէգքիւր գուրշինլարին իմալ վէ իթիարնա թալիպ օլանլարին չէրաիթինի էօյրէնիպ, օնա կէօրէ բէյ սիւրմէէրի իչիւն էմմաաի էճենէպիյէ կէօմրիւկիւնտէ միւթէչէքքիւլ էպնիյէ գումիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի լիւգումի իսթար օլունուր։

20 թըշրինը էվվէլ 303 3—3

Գարասի վիլայէթի միւհագաթընտան Քիսուտ վէ Պալաթ նահիյէլէրինին բալամիթ էօշրիւ միւզայէտյէ չրգարբլտրը՝ մուգատտամ իլան խտիլմիշ իտի։ Էօշրը մէգքիւրը թըշրինը էվվէլին 20ինճի կիւնիւ գարարտատէսի չէքիլմիշ օլտուղընտան, եէմմ մէգքիւրտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆրնտա պունա 100տէ 1 վէ տահա զիյատէ զամմ իթիմէք իսթէյէնէրին՝ մահալինէ վէ եախատ Մալիյէ Թագինէի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Բուսումաթ խտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

22 թըշրինը էվվէլ 303

ԻԼԱՆ

Քիրեագօ եագօլինին պա իլամ Խուրշիտ աղայա մահքիմումպիհ տէյնի օլան մալիմ էլ մրգտար մէպալիկին Թէսվիկէսի գրմինընտա մէրգում Քիրեագօ եագօլինին Մարեօրիձա զիմմէթինտէ մաթլուպը օլան մէպալիղը մալիմէ մուգապիլինտէ էօհտէսինտէ մէրհուն օլան վէ մէգսուրէ Մարեօրիձանին միւքի օլան ԵԷՆԻՔԷՕյտէ Բանալա մահալէսինտէ Քէօյ պաշը ճատտէսինտէ վագը աթիգ 54 վէ ճէտիտ 48 նումէրօյը պիր պապ միւք խանէսի պիրմիւգայէտ 18,000 ղրշ. պէտել իլէ տաին Խուրշիտ աղա էօհտէսինտէ թէգարբուր խտուպ, թարիխը իյանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա սէմէնը մէգքիւր իւզէրինէ 100տէ 5 զամմ իլէ թալիպ օլանլարը Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

19 թըշրինը էվվէլ 303

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Կիրիա վէ Թարապլուս ֆրգալարը իչիւն միւպայաա օլունաճագ օն պին քիլէ պուղայ վէ ալթմըշ պին գըյէ

ՄԷՍՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ ՖՐԱՆՍԷԶ

բօսթա վարօղարը

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ՄԱՐՍԻԼԻԱ

Հէր ճումաա էրթէսի Մարսիլիատան հարէքէթ վէ ճումաա էրթէսի կիւնէրի Սթամպօլա միւվասէլէթ իտէր։ Հէր բէնճէշնպիհ կիւնէրի Սթամպօլտան ալաֆրանկա սաաթ տէօրմտէ հարէքէթ վէ ճումաա կիւնէրի Մարսիլիատա միւվասէլէթ իտէր։ Պիր հաֆթա Զանագալ, Իզմիր վէ Շերա վէ օ պիր հաֆթա Զանագալէ, Շերա թարիգէրի իլէ հարէքէթ իտէր։

Սուրիա վէ Իսքէնտէրիյէյէ կիտէն վարօր իլէ Իզմիրտէ պուլուշըր։

Մէսաժիրի Մարիթիմ վարօրլարյյա Ֆրանսա շրմէնտրֆէրէրինին վագթը հարէքէթլէրի եէքտիկէրէ թէսատիֆ իտէրլէր։

Իսթէք օլընարգտա Մարսիլիատա վէ Լիոնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար թէնղիլը ֆիյաթլա պիլէթլէր՝ Ալինճի մէվգը իչիւն 380, վէ Շեճի մէվգը իչիւն 274 ֆրանգ տրը։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ՊԱՊՈՒՄ

Մարսիլիատան կէլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր։

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումաա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ալիմէտէ վէ կէրէք ավանտէտէ մունթազամէն Սամսուն, Քիրասսն, Թրաբզիօն վէ Պաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայրը մէճգուբի սուրէթտէ Իունէյ, Ֆամսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահրը մուվասէլէթ իտէր։

ՕՏԷՍՍ

Մարսիլիատան վիրուտ իտէն բօսթալար իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլընը։

Սալը կիւնէրի Օտէսայա միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան չափգադ աթրզդտա հարէքէթ իտէր։ Օտէսատան բազար ագշամը հարէքէթ վէ բազար էրթէսի ագշամը Սթամպօլա մուվասէլէթ էյլէր։

ՍԷԼԱՆԻԿ

Հէր 15 կիւնտէ պիր ճումաա կիւնէրի ազշամին ալաֆր. սաաթ կէնտէ Զանագալէ, Տէտէ Ագաճ, Լակօս, Գավալա վէ Սէլանիկէ միւթէվէճճիհէն Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր։ Սթամպօլա բազար կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր։

ԹՈՒՆԱ

15 կիւնտէ պիր բազար կիւնիւ ալաֆր. սապահ սաաթ 8տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէրէք, սուրէթը մունթազամէտէ Քիւսթէնճէ, Սուլինա, Գալաս վէ Իպրաիլէ, վէ զայրը մէճգուբի օլարագ Գուրկաղ վէ Վարնայա ուղրար։ Սթամպօլա սալը կիւնիւ մուվասէլէթ էյլէր։

* * *

Պահրը Սէֆիտտէքի տիկէր սէֆէրլէր վէ Պրազիլիա, Բլաթա վէ Ինտօ Զին սէֆէրլէրի հագգընտա վէ սաիր հէր նէվի մալումաթ իսթէհսալի իչիւն Գալաթատա Քիրեմ գաբուսընտա պէօյուք աճէնճիյա միւրաճաաթ օլընա։

ԻԼԱՆ

Սթամպօլտա Պալզգ բազարընտա քէօրրիւ գարշըսընտա մէշհուր գատարճը Ասիէտ չավուշ՝ պու քէրրէ տիւքէանընը էնմ մահալը մէգքիւրտէ թըրամվայ ճիհէթինտէքի սուճը գարշըսընտա 45 նումէրօյը տիւքէանա նագլ իթմէք օլտուղընը պէյան իլէ, բաղդէթլու միւշթէրիլէրինին մահալը մէգքիւրտէ թըրամվայ ճիհէթինտէքի սուճը գարշըսընտա 45 նումէրօյը տիւքէանա նագլ իթմէք օլտուղընը պէյան իլէ, բաղդէթլու միւշթէրիլէրինին մահալը մէգքիւրտէ թէրրիֆէ բազպէթ պույուրմալարընը վէ քէլէվէկ քէնտիլէրինի մէմնուն վէ խշնուտ իտէճէյինի իլան իտէր։ 4—1

ԷՎԴԱՖԸ ՀԻՄՄԱՅՈՒՆ

Էվդաֆը Հիմմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլընմագտա օլան աթիիզզիքը մահլիւլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իյանընտան կիւնճիւ իյան միւտտէթի օլան իչպու 303 սէնէսի թըշրինը էվվէլին 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն 26ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան 10ա գատար հուզուրը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհայէսի պիլիճբա էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 վէ տահա զիյատէ զամմ գապուլ օլունաճաղընտան, օնա պիր հաֆթա զարֆընտա լիրա 100 ղրհիսապը իլէ նագէն թալիպ օլանլարին գրյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրունէ միւսավի թէէմին ագչէսի իլէ պէրապէր իտարէի մէգքիւրէյի միւրաճաաթլա միւզայէտէսինտէ հաղրը պուլունմալարը լազըմ կ՚ելմէ՛յի 4.

Գամէր խաթուն մահալլէսինտէ Սգօրտէլեա մէ Քէօմիւրճիւ սօգագարընտա պէրմուճիպը խարիթա 364 զրա պիր գրթա արսանին սիւտիւս հիսէսի։

· · 14 · · 10000· — Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Բարմագը Պագգալ սօգաղընտա թէրպիէն 1824 մէթրօ արսատա 1 գույուը միւշթէմիլ մուգատտէմա պաղչէ վէ էլեէմի պիր գրթա արսանն 5 հիսէսէն 2 հիսէսի։

· · 51 · · 7500· — Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Տաղ Համմամը սօգաղընտա թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա 2 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 1210 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ ախչապ ամնղիլ։

· · 1 · · 6250·—Իւսկիւտարտա Իհսանիյէ մահալլէսինտէ Հաֆըզ էֆ. սօգաղընտա թէրպիէն 180 մէթրօ արսատա 9 օտա 4 սուֆա 400 վէ 500 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլին բուպ հիսէսի։

· · 6 · · 2000·—Պուկուրլը գարիյէսինտէ Սարը Ղազի ճատտէսինտէ թէրպիէն 38 մէթրօ վէ զահրընտա 91 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախըրըն նըսֆ հիսէսի։

· · 1 · · 3750·—Իւսկիւտարտա Ալթունիզատէ մահալլէսինտէ Զիկէխանէ սօգաղընտա տէրունինտէ 1 օտա վէ 1 գույուը միւշթէմիլ 22½ տէօնիմ 1 գրթա թարլանըն բուպ հիսէսի մահլուլէն գուսուր 3 բուպ հիսէսի հիսէսի։

· · 2 · · 2000·— Հալլեճբար գուրպինտէ Մօլլա Ալի էլ Ֆէնարի մահալլէսինտէ չգագալ Մինարէ սօգաղընտա թէրպիէն 45 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլ։

· · 4 · · 2000·—Իւսկիւտարտա Սիւլեյման աղա մահալլէսինտէ Տէմիրճի սօգաղընտա թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 40 ղրշ. քիրալը պիր պապ չիլինկիր տիւքէանը կէտիկինին 10 հիսէսէն 2 հիսէսի։

· · 39 · · 2000· — Խըրգալ Շէրիֆ գուրպինտէ Հաճա Վէյսի մահալլէսինտէ Հաճի Իլիաս չէշմէսի սօգաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլին նըսֆ հիսէսի։

· · 10 · · 2400·— Զաքմագճիլարտա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Քիւչիւք Եէնի խան տէրունինտէ իւսթ գաթտա թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա չէհրի 60 ղրշ. քիրալը պիր պապ օտա կէտիկինին 10 հիսէսէն 2 հիսէսի։

· · 69 · · 1666·—Գալաթատա ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա սէնէվի 100 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախչապ քիւրէքճի տիւքէանընը 12 սէհիմ իթիպարը իլէ պիր սէհիմի վէ միւլքինին 6 հիսէսէն 1 հիսէսի։

· · · · 2000·—Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Գալաթատա չէօմիչճի տիւքէանընա մէրպութ պիր ատէտ սթրիտտա գայըղընը պիլթիւնիւ։

· · 1, 12 · · 4000· — Պէյօղլուտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Քիչիւք Շիչխանէ սօգաղը իլէ Գըր Պուրնու սօգաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա պիր գույուը միւշթէմիլ պիր գրթա մէնզիլ արսասընը պիլթիւնի։

· · 38 · · 3000·— Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրասը խանընտա իւսթ գաթտա թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա չէհրի 25 ղշ. քիրալը ախչապ վէ խարապ 1 պապ օտանընն պիլթիւնի։

· · 12 · · 3000·—Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրասը խանընտա թահթանիտէ թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա 20 ղրշ. քիրալը 1 օտանընն պիլթիւնի։

· · 3 · · 15000·— Ֆէնէրտէ Ապտի Սու պաշը մահալլէսինտէ Ֆէնէր մէյտանընտա թէրպիէն 92 զրա արսատա ֆէվգինտէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ էօն թարաֆընտա 91 մէթրօ սէտ մահալինի միւշթէմիլ չէհրի 300 ղրշ. քիրալը չիֆթէ գահվէ տիւքէլի մաղազի 1 պապ գահվէ տիւքէանընընն միւլք մա կէտիք վէ սէտ մահալինին սիւլիս հիսէսի։

· · 17 · · 1750·—Տրակօմանտա թէրճէման եունիս մահալլէսինտէ Թաշ Մէքթէպ սօգաղընտա թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 32 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլին նըսֆ հիսէսի։

· · 163 · · 1500· — Գուզկունճուգ գարիյէսինտէ Իճամիյէ ճատտէսինտէ պէրմուճիպը սէնէտ 87 զրա 1 գրթա մէնզիլ արսասը։

· · 5 · 16·—Սթավրօզ գարիյէսինտէ ճէվիզլի սօգաղընտա թէրպիէն 205 մէթրօ արսատա 7 օտա 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 912 մէթրօ պաղչէ վէ պիր համմամ վէ նըսֆ մասուրա մահլէգիզվէ բիչկեահընտա 676 մէթրօ պաղչէ վէ 1 գույուը միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլ մա պաղչէնին նըսֆ հիսէսէրի։

· · 22, 24 · · 4150·— Իւսկիւտարտա Տավուտ Բաշա մահալլէսինտէ Պէօյիւք համմամ սօգաղընտա թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա 4 օտա քէպիր վէ սաղիր 2 գույու վէ 5320 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ սէնէվի 5000 ղրուշքիրալը Միւմթազ Խան պաղչէսի տիմէքլէ մասուրաֆ 1 գրթա պօթթան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 8 սէհիմ վէ 1 սէհիմինին բուպ վէ նըսֆընտան սիւտիւս հիսէսի։

· · 112 · · 7000· — Իւսկիւտարտա Բաղար պաշը մահալլէսինտէ Միր օղլու սօգաղընտա թէրպիէն 912 մէթրօ պիր գրթա մէնզիլ արսասը։

· · 16, 18 · · 3555·— Պէյօղլունտա Գամէր խաթուն մահալլէսինտէ Սգօրտէլեա մէ Քէօմիւրճիւ սօգաղարընտա պէրմուճիպը խարիթա 364 զրա պիր գրթա արսանընն սիւտիւս հիսէսի։

· · 14 · · 10000· — Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Բարմագը Պագգալ սօգաղընտա թէրպիէն 1824 մէթրօ արսատա 1 գույուը միւշթէմիլ մուգատտէմա պաղչէ վէ էլեէմի պիր գրթա արսանն 5 հիսէսէն 2 հիսէսի։

· · 51 · · 7500· — Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆ. մահալլէսինտէ Տաղ Համմամը սօգաղընտա թէրպիէն 91 մէթրօ արսատա 2 օտա 1 սուֆա 1 գույու վէ 1210 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ ախչապ ամնղիլ։

· · 1 · · 6250·—Իւսկիւտարտա Իհսանիյէ մահալլէսինտէ Հաֆըզ էֆ. սօգաղընտա թէրպիէն 180 մէթրօ արսատա 9 օտա 4 սուֆա 400 վէ 500 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլին բուպ հիսէսի։

· · 6 · · 2000·—Պուկուրլը գարիյէսինտէ Սարը Ղազի ճատտէսինտէ թէրպիէն 38 մէթրօ վէ զահրընտա 91 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ ախըրընն նըսֆ հիսէսի։

· · 1 · · 3750·—Իւսկիւտարտա Ալթունիզատէ մահալլէսինտէ Զիկէխանէ սօգաղընտա տէրունինտէ 1 օտա վէ 1 գույուը միւշթէմիլ 22½ տէօնիմ 1 գրթա թարլանընն բուպ հիսէսի մահլուլէն գուսուր 3 բուպ հիսէսի հիսէսի։

· · 39 · · 2000· — Խըրգալ Շէրիֆ գուրպինտէ Հաճա Վէյսի մահալլէսինտէ Հաճի Իլիաս չէշմէսի սօգաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 60 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլին նըսֆ հիսէսի։

· · 10 · · 2400·— Զաքմագճիլարտա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Քիւչիւք Եէնի խան տէրունինտէ իւսթ գաթտա թէրպիէն 30 մէթրօ արսատա չէհրի 60 ղրշ. քիրալը պիր պապ օտա կէտիկինին 10 հիսէսէն 2 հիսէսի։

· · 69 · · 1666·—Գալաթատա ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա սէնէվի 100 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախչապ քիւրէքճի տիւքէանընընն 12 սէհիմ իթիպարը իլէ պիր սէհիմի վէ միւլքինին 6 հիսէսէն 1 հիսէսի։

· · · · 2000·—Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Գալաթատա չէօմիչճի տիւքէանընա մէրպութ պիր ատէտ սթրիտտա գայըղընը պիլթիւնիւ։

· · 1, 12 · · 4000· — Պէյօղլուտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Քիչիւք Շիչխանէ սօգաղը իլէ Գըր Պուրնու սօգաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա պիր գույուը միւշթէմիլ պիր գրթա մէնզիլ արսասընընն պիլթիւնի։

· · 38 · · 3000· — Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրասը խանընտա իւսթ գաթտա թէրպիէն 12 մէթրօ արսատա չէհրի 25 ղշ. քիրալը ախչապ վէ խարապ 1 պապ օտանընն պիլթիւնի։

· · 12 · · 3000·—Մահմուտ Բաշատա Հաճի Քէօչէք մահալլէսինտէ Զօրասը խանընտա թահթանիտէ թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա 20 ղրշ. քիրալը 1 օտանընն պիլթիւնի։

· · 3 · · 15000·— Ֆէնէրտէ Ապտի Սու պաշը մահալլէսինտէ Ֆէնէր մէյտանընտա թէրպիէն 92 զրա արսատա ֆէվգինտէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ էօն թարաֆընտա 91 մէթրօ սէտ մահալինի միւշթէմիլ չէհրի 300 ղրշ. քիրալը չիֆթէ գահվէ տիւքէլի մաղազի 1 պապ գահվէ տիւքէանընընն միւլք մա կէտիք վէ սէտ մահալինին սիւլիս հիսէսի։

· · 17 · · 1750·—Տրակօմանտա թէրճէման եունիս մահալլէսինտէ Թաշ Մէքթէպ սօգաղընտա թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 32 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլին նըսֆ հիսէսի։

· · 163 · · 1500· — Գուզկունճուգ գարիյէսինտէ Իճամիյէ ճատտէսինտէ պէրմուճիպը սէնէտ 87 զրա 1 գրթա մէնզիլ արսասը։

· · 5 · 16·—Սթավրօզ գարիյէսինտէ ճէվիզլի սօգաղընտա թէրպիէն 205 մէթրօ արսատա 7 օտա 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 912 մէթրօ պաղչէ վէ պիր համմամ վէ նըսֆ մասուրա մահլէգիզվէ բիչկեահընտա 676 մէթրօ պաղչէ վէ 1 գույուը միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ ամնղիլ մա պաղչէնին նըսֆ հիսէսէրի։

· · 22, 24 · · 4150·— Իւսկիւտարտա Տավուտ Բաշա մահալլէսինտէ Պէօյիւք համմամ սօգաղընտա թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա 4 օտա քէպիր վէ սաղիր 2 գույու վէ 5320 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ սէնէվի 5000 ղրուշքիրալը Միւմթազ Խան պաղչէսի տիմէքլէ մասուրաֆ 1 գրթա պօթթան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 8 սէհիմ վէ 1 սէհիմինին բուպ վէ նըսֆընտան սիւտիւս հիսէսի։

· · 112 · · 7000· — Իւսկիւտարտա Բաղար պաշը մահալլէսինտէ Միր օղլու սօգաղընտա թէրպիէն 912 մէթրօ պիր գրթա մէնզիլ արսասը։

· · 16, 18 · · 3555·— Պէյօղլունտա

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ-

ՍՏԱՆՊՈԼ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԻԶԻՆ ՄԻԻՏԻՒԻՐ ՎԷ ԱՃԷՆԹԷ

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ ԳՈՒԻՐՄՈՒԶԻ
LA ROUENNAISE

1837 ՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ՍԷՐՄԱՅԷ . . . . . 4000,000 ՖՐԱՆՔ

ԻՀԷԹԻԱԹ ագչէսի տախիլի հիսապ ռէկիլ տիր

L'INDUSTRIELLE

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՒՊԵՍԻՆՏԷՆ . . . 1,500,000 ՖՐԱՆՔ

ՍՄԲԼ ՍԷՐՄԱՅԷ . . . . . 5,000000 »

LA CAISSE D'ASSURANCES MUTUELLES

Եանգընտան մա՛տա աղնամ վէ հայվանաթ տախի սիկուրթա օլընաբ թավսիյլի մալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէր Գալաթատա Գարանթինա օսգաղընտա Լէօն խանընտա 1, 2, 3, 4, նումէրօլու իտարէխանէյէ թէշրիֆ իթմէլէրի։

ԷՏԻՐՆԷ ՎԷ ՇԱՐԳԻ ՐՈՒՄԷԼԻ ԱՃԷՆԹԷ ՎԷ ՄԻԻՏԻՒԻՐ

Գ. ՏԷԼԻԳԱԹՕՍ

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

Պէլճիգ անքն Լէոբօլա, Ֆրանսանին Լէժիօն ո՛Օնէօր նիշանարընին չրվալիէլիք վէ Իթալիանին Սէն Մորիս է Լազար նիշանընին սֆիսիէլիք բիւմպէլէրինի հավզ օլան

ՏՕԳԹԷՕՐ ՏԸ ԵՕՆԿԸՆ

ԱՂԷՔ Է-ՈՐ

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Մէչհուր հէքիմլէր՝ իչպու պալզգ եաղընն տիկէր քեաֆֆէլ պալզգ եաղլարընն էն թէմիզ վէ էն կիւզէլ իշիմիսի օլտուղընը, վէ Վէրիմ վէ կէՕՑԻՒ ԽԱՍԹԱԼՐԳԼԱՐԸՆԱ, ՈՒՄՈՒՄԻՆ ՎԻԻՃՈՒՏ ՁԱԱՖԻԹԷԹԻՆԷ, ՁՕՃՈՒԳԼԱՐԸՆ ԽԸՐՍԼԱՆՄԱՍԸՆԱ, ՔԷՄԻՐ ԽԱՍԹԱԼՐԸՆԱ վէ պիլճիսմէ ՍԸՐԱՃԱ ԻԼԼԷԹԼԷՐԻՆԷ բէկ պիրապիր օլտուղընը պիթթաստիգ, իչպու խաստալըգլարա գարշը մէգքիւր պալզգ եաղընը թավսիյէ իթմէյէր տիր։

Իչպու պալզգ եաղը՝ ՏՕԳԹ. ԵՕՆԿԸՆ տակա վէ իսիասընը վէ